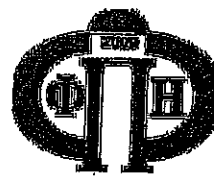

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ НОВИНАРСТВА
(Први циклус – „прелазни“ програм 3+1)

БАЊА ЛУКА

јун, 2010. године

НАПОМЕНА:

На основу захтјева студената лиценцираног трогодишњег првог циклуса на четири студијска програма Факултета политичких наука, да се за постојеће три генерације студената омогући четворогодишњи студиј, као и због потребе за усклађивањем са Уредбом о коришћењу академских титула, стицању стручних и научних звања („Службени гласник Републике Српске“ број 111/09), Научно-наставно вијеће Факултета политичких наука је на сједници одржаној дана 04.06.2010. године усвојило приједлог за лиценцирање „прелазних“ четворогодишњих студијских програма.

Садржај приједлога „прелазних“ студијских програма се заснива на већ лиценцираним трогодишњим студијским програмима, уз додатак четврте године. Тиме се испуњава захтјев да постојеће три генерације студената четири студијска програма Факултета политичких наука стекну академска звања у складу са наведеном Уредбом, као и 240 ЕЦТС бодова.

1. НАЗИВ И ЦИЉЕВИ

Назив студијског програма: *Основне академске студије новинарства.*

Актуелни и убрзани процеси централизације и концентрације медија, те комерцијализација медијског програма и медија уопште процеси су који су утицали на ремедијализацију глобалног медијског поретка у више праваца. Модерно новинарство стога је у фази великих, суштинских промена. Дигитализација и компјутеризација медија постаје дио новог културног контекста у којима се доминантне функције и процеси у друштву стандардизују применом нове технологије.

Актуелна историјска фаза развоја технологије медија и константан раст примене технологије компјутера и интернета указује да ће се у будућности сви важни процеси глобалног комуникацијског процеса одвијати помоћу нове технологије медија. Врло је важно стога да се образовање за рад у медијима прилагоди овим актуелним процесима.

Промијене на глобалној медијској сцени захтијевају да се образовању студената новинарства приступи на фундаментално нов начин како би се избјегла колизија између стеченог образовања и потреба из праксе новинарске делатности. Неопходно је да се образовни процес на високошколским установама прилагоди овим променама које с једне стране подупиру и актуелне реформе у области високошколског система према моделу Болоњске реформе образовања. образовање за савремени профил новинара захтјева примјену нових техника и метода у наставном процесу, промјену садржаја предмета и промјену предмета с једне стране, али и примјену нових начела у поступцима валоризовања студентског рада и постигнутог нивоа у образовању.

Нов студијски програм за оспособљавање новинара начињен је с намјером да се студенти новинарства оспособе за делатност у медијима према новим стандардима који важе у глобалном информацијско-комуникацијском систему. Петогодишњи студиј у два циклуса ствара претпоставку за темељно образовање и стицање знања и вјештина неопходних у савременом новинарству. У духу је актуелних реформи у образовању високошколских установа у овом дијелу региона и стога може да представља озбиљну претпоставку за стандардизацијом у образовању на овом нивоу.

Овај Програм садржи полазишта, циљеве и начин студирања, врсту студија, називе обавезних и изборних предмета, број часова наставе и вјежби, број бодова по предмету, те укупан фонд часова по семестру и годишње. У Програму студирања приказан је и означен статус предмета (обавезни и изборни предмет) и година на којој се предмет изучава и бира.

Циљеви :

Стицање професионалних компетенција новинара у новинарским пословима, оспособљење да се уочи друштвени проблем, препозна значај друштвеног догађаја, обради новинарски податак и разради информација применом журналистичких метода и техника. Оспособљење студента да прати и примјени нова знања и вјештине у обављању стручних послова у медијима. Обучавање студената за специфичне послове у дјелатности новинара као што су фотографисање, израда филма, снимање прилога, монтажа, послови водитеља и сликера али и оспособљење студената да прилоге припрема мултимедијално и двомедијално (способност да раде у различитим медијима). Стицање услова за усавршавање у професији.

2. МОДЕЛ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Структура „прелазног“ студијског програма јесте 3+1 модел. Овај студијски програм има ограничен временски период и примјењује се само на постојеће три генерације које су уписале студије према лиценцираном трогодишњем програму.

3. НАУЧНА ОБЛАСТ КОЈОЈ ПРИПАДА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Студијски програм новинарства припада научној области друштвених наука и научном пољу новинарства и комуникаологије. Уже научне области које су заступљене у предложеном програму су: *новинарство, комуникаологија, информационе науке (социјални аспекти) и масовни медији.*

4. ВРСТА СТУДИЈА И ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Врста студија су основне академске студије.

Исходи процеса учења:

1. Стицање општих и посебних знања из новинарско-комуникаолошких, правних, политичких, културолошких, историјских и других научних области која ће омогућити студентима да адекватно и компетентно обављају послове новинара или друге послове у оквиру новинарске делатности.
2. Обученост за послове у струци према захтјевима савременог новинарства. Пре свега компјутерско и информатичко описмењавање новинара, али и способност прилагођавања потребама специфичности сваког појединачног медија.
3. Способност да се повезују стечена знања и вјештине и да се она адекватно примјењују у новинарској делатности.
4. Стицање интелектуалне способности и зрелости студената за самостално анализирање рада у медијима и новинарству уопште, те развијање самосталних програма за унапређење рада у медијима и новинарству, као и способност примјене тих програма.

Посебни исходи наставног процеса одређују се у оквиру сваког обавезног и изборног наставног процеса.

5. АКАДЕМСКИ НАЗИВ

(На основу Уредбе о коришћењу академских титула, стицању стручних и научних звања, „Службени гласник РС“, број 111/09, од 16. децембра 2009. године)

Дипломирани новинар – 240 ECTS – након завршене четири године првог циклуса студија.

6. УСЛОВ ЗА УПИС НА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

6.1. Услови за упис на студијски програм I циклуса су општи и посебни.

Општи услови су:

- Завршена четворогодишња средња школа (бодује се просјечна оцјена општег успјеха у претходном, средњошколском образовању).
- Посједовање увјерења о здравственом стању кандидаткиње/кандидата (увјерење издаје надлежна здравствена установа).
- Пријава на конкурс за упис на овај ниво студија.
- Положен квалификациони испит.

Посебни услови утврђују се на квалификационом испиту који се састоји из:

- Провјера знања из области српског језика.
- Провјера знања из области социологије.
- Провјера знања из опште информисаности.
- Провјера знања из опште културе.

Напомена: Предложени „прелазни“ студијски програм се односи на постојеће три генерације студената, те се неће вршити упис нових студената према овом плану и програму.

7. НАСТАВНИ ПЛАН СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НОВИНАРСТВО

7.1. СПИСАК ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА – ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Р.б.	Назив предмета	Уже научна област	Наставник	Установа
1.	Увод у новинарство	Новинарство	др Татјана Т. Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
2.	Основи социологије	Теоретске социоло.	др Брацо Ковачевић, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
3.	Основи филозофије	Филозофија*	др Мирослав Дринић, ред. проф.	УНИБЛ-ФЗФ
4.	Српски језик	Језици*	др Биљана Пакић Бабић, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
5.	Енглески језик 1	Језици*	др Данијела Мајсторовић	УНИБЛ-ФЛФ
6.	Увод у право	Право*	др Снежана Савић, ред. проф.	УНИБЛ-ПФ
7.	Писање за медије	Новинарство	др Татјана Т. Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
8.	Енглески језик 2	Језици*	др Данијела Мајсторовић	УНИБЛ-ФЛФ
9.	Модерна штампа	Новинарство	др Татјана Т. Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
10.	Комуникологија	Комуникологија	др Емил Влајки, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
11.	Увод у електронско новинарство	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
12.	Реторика	Језици*	др Младенко Садак, ванр. проф.	УНИБЛ-ФЛФ
13.	Енглески језик 3	Језици*	др Данијела Мајсторовић	УНИБЛ-ФЛФ
14.	Телевизијско новинарство	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
15.	Радио новинарство	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
16.	Методологија медијских истр	Масовни медији	др Емил Влајки, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
17.	Енглески језик 4	Језици*	др Данијела Мајсторовић	УНИБЛ-ФЛФ
18.	Историја српске културе	Језици*	др Славица В. Илић, доц.	УНИБЛ-ФФ
19.	Агенцијско новинарство	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
20.	Стилистика	Језици*	др Мирјана Влајисављевић, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
21.	Системи информисања	Информационе науке	др Бранимир Стојковић, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
22.	Енглески језик 5	Језици*	др Данијела Мајсторовић	УНИБЛ-ФЛФ
23.	Фотографија у новинарству	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
24.	Интернет новинарство	Новинарство	др Татјана Т. Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
25.	Маркетинг у медијима	Масовни медији	др Перица Маџура, ванр. проф.	УНИБЛ-ЕФ
26.	Енглески језик 6	Језици*	др Данијела Мајсторовић	УНИБЛ-ФЛФ
27.	Управљање медијима	Масовни медији	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
28.	Политичко јавно мњење	Политичка теорија	др Никола Поплашен, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
29.	Односи с јавношћу	Комуникологија	др Александар Богданић, ван. проф.	УНИБЛ
30.	Медијске регулативе	Масовни медији	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
31.	Политички конфликти	Политичка теорија	др Никола Поплашен, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
32.	Избори и изборни системи	Политички систем	др Ненад Кеџмановић, редов. проф.	УНИБЛ-ФПН
33.	Политичко комуницирање	Политичке комуник.	Проф. др Зоран Славујевић	УНИБЛ-ФПН
34.	Новинарска етика	Новинарство	др Остоја Ђукић, ред.	УНИБЛ-ФЗФ

* НАПОМЕНА: Уже научне области су матичне на другим факултетима Универзитета у Бањој Луци

7.2. СПИСАК ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА – ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Р.б.	Назив предмета	Уже научна област	Наставник	Установа
1.	Увод у политичке науке	Политичка теорија	др Ненад Кецмановић, ред.проф.	УНИБЛ-ФПН
2.	Историја новинарства	Новинарство	др Татјана Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
3.	Савремена друштвена историја	Историја*	др Ђорђе Микић, ванр.проф.	УНИБЛ
4.	Италијански језик 1	Језици*	др Данило Капасо, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
5.	Њемачки језик 1	Језици*	др Сања Радановић, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
6.	Француски језик 1	Језици*	Јелена Р. Купрешак	УНИБЛ-ФЛФ
7.	Социологија културе	Посебне социологије	др Миодраг Ромић, доц.	УНИБЛ-ФПН
8.	Истраживачко новинарство	Новинарство	др Татјана Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
9.	Равноправност у медијима	Масовни медији	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
10.	Италијански језик 2	Језици*	др Данило Капасо, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
11.	Њемачки језик 2	Језици*	др Сања Радановић, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
12.	Француски језик 2	Језици*	Јелена Р. Купрешак	УНИБЛ-ФЛФ
13.	Социјална психологија	Психологија*	др Владо Турјачанин, доц.	УНИБЛ-ФЗФ
14.	Италијански језик 3	Језици*	др Данило Капасо, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
15.	Њемачки језик 3	Језици*	др Сања Радановић, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
16.	Француски језик 3	Језици*	Јелена Р. Купрешак	УНИБЛ-ФЛФ
17.	Аналитичко новинарство	Новинарство	др Татјана Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
18.	Италијански језик 4	Језици*	др Данило Капасо, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
19.	Њемачки језик 4	Језици*	др Сања Радановић, доц.	УНИБЛ-ФЛФ
20.	Француски језик 4	Језици*	Јелена Р. Купрешак	УНИБЛ-ФЛФ
21.	Психологија у медијима	Психологија*	др Владо Турјачанин, доц.	УНИБЛ-ФЗФ
23.	Социјални конфликти	Социологија	др Иван Шијаковић, ванр.проф.	УНИБЛ-ФПН
24.	Медијски системи	Информационе науке	др Бранимир Стојковић, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
25.	Теорија филма	Филм*	др Зоран Ђерић, ванр.проф.	УНИБЛ-АУ
26.	Теорије културе	Социологија	др Миодраг Ромић, доц.	УНИБЛ-ФПН
27.	Медији и друштво	Комуникологија	др Емил Влајки, ред. проф.	УНИБЛ-ФПН
28.	Спортско новинарство	Новинарство	др Весна Зубер, доц.	УНИБЛ-ФПН
29.	Антропологија	Филозофија*	др Радивоје Керовић, ванр.проф.	УНИБЛ-ФЗФ
30.	Мировне студије	Политичка теорија	др Ненад Кецмановић, ред.проф.	УНИБЛ-ФПН
31.	Литерарно новинарство	Новинарство	др Татјана Дуроњић, доц.	УНИБЛ-ФПН
32.	Демократија и људска права	Посебне социол.	др Пејо Ђурашиновић, ван.проф	УНИБЛ-ФПН
33.	Основе ЕУ	Политички систем	др Радомир Нешковић, доц.	УНИБЛ-ФПН
34.	Политички систем БиХ и РС	Политички систем	др Радомир Нешковић, доц.	УНИБЛ-ФПН
35.	Уређивачке политике у медијима	Масовни медији	др Емил Влајки, редов.проф.	УНИБЛ-ФПН

* НАПОМЕНА: Уже научне области су матичне на другим факултетима Универзитета у Бањој Луци

7.5. НАСТАВНИ ПЛАН ПРВОГ ЦИКЛУСА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НОВИНАРСТВО

Бр. ред.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВКУП
1	1 Увод у новинарство	О	3	2	0	6
	2 Основи социологије	О	3	1	0	5
	3 Основи филозофије	О	3	1	0	5
	4 Српски језик	О	3	2	0	5
	5 Енглески језик 1	О	2	1	0	4
	6 Увод у политичке науке	И	2	2	0	5
	Историја новинарства	И	2	2	0	5
	Савремена друштвена историја	И	2	2	0	5
Други страни језик 1	И	2	2	0	5	
			16	9	0	30

Бр. ред.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВКУП
2	1 Увод у право	О	3	2	0	7
	2 Писање за медије	О	3	3	0	7
	3 Енглески језик 2	О	2	1	0	4
	4 Други страни језик 2 Информатика	И	2	3	0	6
	5 Социологија културе Истраживачко новинарство	И	2	3	0	6
			12	12	0	30

Бр. ред.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВКУП
3	1 Модерна штампа	О	2	3	0	6
	2 Комуникологија	О	3	2	0	5
	3 Увод у електронско новинарство	О	3	2	0	6
	4 Реторика	О	2	1	0	5
	5 Енглески језик	О	2	1	0	4
	6 Равноправност у медијима Социјална психологија Страни језик 3 Аналитичко новинарство	И	2	2	0	4
			14	11	0	30

Бр. ред.	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВКУП
4	1 Телевизијско новинарство	О	3	3	0	7
	2 Радио новинарство	О	3	3	0	7
	3 Методологија медијских истраживања	О	3	2	0	6
	4 Енглески језик 4	О	2	1	0	4
	5 Страни језик 4 Психологија у медијима Социјални конфликти Медијски системи	И	3	2	0	6
			14	11	0	30

Сеп	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВПС
5	1 Историја српске културе	О	3	1	0	5
	2 Агенцијско новинарство	О	2	2	0	4
	3 Стилистика	О	2	1	0	5
	4 Системи информисања	О	3	2	0	5
	5 Енглески језик 5	О	2	2	0	5
	6 Теорија филма Теорије културем Медији и друштво	И	3	1	0	6
			15	9	0	30

Сеп	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВПС
6	1 Фотографија у новинарству	О	2	2	0	6
	2 Интернет новинарство	О	3	2	0	6
	3 Маркетинг у медијима	О	2	1	0	5
	4 Енглески језик 6	О	2	2	0	5
	5 Спортско новинарство Антропологија	И	3	1	0	4
	6 Мировне студије Литерарно новинарство	И	3	1	0	4
			15	9	0	30

Сеп	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВПС
7	1 Управљање медијима	О	4	2	0	7
	2 Политичко јавно мњење	О	3	1	0	6
	3 Односи с јавношћу	О	4	2	0	7
	4 Медијске регулативе	О	3	1	0	6
	5 Демократија и људска права Основи ЕУ	И	2	2	0	4
			16	8	0	30

Сеп	Предмет	Статус	П	В	ДОН	ВПС
8	1 Избори и изборни системи	О	4	2	0	7
	2 Политичке комуницирање	О	4	2	0	7
	3 Политички конфликти	О	3	1	0	6
	4 Новинарска етика	О	2	2	0	4
	5 Политички систем БиХ и РС Уређивачке политике у медијима	И	3	1	0	6
			16	8	0	30

8. НАЧИН ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈА И ПОТРЕБНО ВРИЈЕМЕ ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈА

На нивоу првог циклуса студија настава се изводи у форми предавања, вјежби, индивидуалног рада са студентима (консултације), семинара и студентске праксе.

Први циклус студија траје четири школске академске године или осам семестара. Број часова предавања, број часова вјежби, дужина обавезне студентске праксе, број обавезних семинарских радова те израда завршног рад приказани су у претходним дијеловима ове студије.

9. БОДОВНА ВРИЈЕДНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ИСКАЗАНА У СКЛАДУ СА „ECTS“

У првом циклусу студија студент/киња у сваком семестру остварују 30 бодова или ЕЦТС кредита, а у академској школској години 60 бодова или ЕЦТС кредита. Укупно у току четворогодишњег студија студент/киња остварују 240 бодова или ЕЦТС.

10. ПРЕДВИЂЕНИ БРОЈ САТИ ЗА ПОЈЕДИНЕ ПРЕДМЕТЕ

Број часова наставе, односно однос предавања и вјежби унутар предмета приказан је у листи обавезних и изборних предмета.

11. КРИТЕРИЈИ И УСЛОВИ ПРЕНОСА ECTS БОДОВА

Услови преноса ECTS бодова са једног студијског програма на други унутар Универзитета као и између Универзитета у Бањалуци и других универзитета дефинисани су Правилима студирања на првом и другом циклусу студија, члановима 24. до 29.

12. ПОДУДАРНОСТ СА ДРУГИМ СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА

Студијски програм је подударан са студијским програмима новинарства:

1. Факултет политичких наука у Београду – http://www.fpn.bg.ac.rs/pages/p_id3/np_n.html
http://www.fpn.bg.ac.rs/main/focus/master_ko.htm
http://www.fpn.bg.ac.rs/main/focus/master_n.htm
2. Факултет политичких знаности у Загребу - <http://www.fakultet.fpzg.hr/studiji/2010/novinarstvo.html>
http://www.fakultet.fpzg.hr/studiji/diplomski/novinarstvo/novinarstvo_program.aspx
3. Факултет политичких наука у Подгорици - <http://www.fpn.co.me/smjer.php?id=3&studije=1>
<http://www.fpn.co.me/smjer.php?id=8&studije=2>
<http://www.fpn.co.me/smjer.php?id=27&studije=3>
4. Факултет политичких наука у Сарајеву –
http://www.fpn.unsa.ba/fpn/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=19&Itemid=50
http://www.fpn.unsa.ba/fpn/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=28&Itemid=59

13. ПРЕДУСЛОВИ ЗА УПИС ПРЕДМЕТА

Ови подаци дати су у обрасцу за програм наставног предмета. Подаци за сваки предмет дати су у прилогу.

14. НАЧИН ИЗБОРА ПРЕДМЕТА ИЗ ДРУГИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Предмети са других студијских програма налазе се на списку предмета, а припадају студијским програмима Правног факултета, Филозофског факултета, Економског факултета и Филолошког факултета. Сви изборни предмети, без обзира којем студијском програму припадају, бирају се под истим условима и на исти начин.

15. КРИТЕРИЈИ И НАЧИН ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА

На Универзитету у Бањој Луци се од 2008. године изводи редовна годишња евалуација наставног процеса кроз анкетање студената. Између осталог, та евалуација садржи многе показатеље квалитета самог студијског програма. Поред тога изводе се анализе пролазности и успјеха и прати напредовање студената током студија. У току је израда стратегије квалитета која ће разрадити и друге видове евалуације као и процедуре за отклањање пропуста и подизање квалитета студијског програма.

16. УСЛОВИ ЗА ПРЕЛАЗАК СА ДРУГИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА У ОКВИРУ ИСТИХ И СРОДНИХ СТУДИЈА

Према Правилима студирања на I и II циклусу студија (Члан 24.) услове преласка са других студијских програма утврђује Сенат Универзитета, на приједлог Вијећа факултета. За исте студијске програме нема посебних услова. Од осталих студијских програма могућ је прелазак само ако су сродни студијски програми. Под сродним студијским програмом подразумијева се програм који садржи 70% наставних предмета из ужих научних области научног поља новинарства и комуникације. Студент може прећи са других програма основних академских студија на овај програм уколико положи диференцијалне испите које утврђује Вијеће студијског програма, на основу увида у садржај студијског програма са којег се прелази.

17. ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА И ДИНАМИКА СТУДИРАЊА

Обавезе студената и динамика студирања су дефинисани Законом о високом образовању, Статутом и Правилником студирања Универзитета у Бањој Луци.

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **ЈОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ВОДУ ЈОВИНАРСТВО			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33101	Обавезни	1	3+2	6
Наставник/и	Доц. др Тајана Т. Дуроњић			

Услови за стицање знања и вештина

Није условљен

Циљеви и очекивани резултати

Упознати академску групу студената са специфичностима и принципима савременог новинарства, контекстима који утичу на новинарство, категоријама и изворима информација, доступности информацијама, ток информација у друштву, врсте новинарства у контексту врсте медија, у контексту публице, у контексту финансирања. Подучити о моћи, слободи, одговорности и ограничењима новинара и новинарства. Приказати профил савременог и традиционалног новинара. Изучавање феномена сензационализма, приватности, фер плеја и слободног тока информација до вишка информација.

Области стицања знања и вештина

Познавање теоријских основа новинарства и појмовних одређења из ове области. Способност схватања и анализирања феномена новинарства и јавног информисања уопште.

Сadržaj предмета

Појам новинарства, особености и принципи савременог новинарства. Предмет и методи истраживања. Феномен информације у новинарству. Извори информација. Врсте новинарства у контексту врсте медија. Информативно новинарство. Забавно новинарство (Инфотејмент). Комерцијално новинарство (информершал, централизација медијског капитала). Савремено истраживачко и интерпретативно новинарство. Медијске и информацијске особине штампаних и електронских медија. Дискурсне особине текста. Типови медија у контексту финансирања. Државноцентрични, тржишно центрични медији и јавни сервис. Унутрашња организација медија, организација редакција, систем деска, систем рубрика, мешовити систем. Државна регулација. Централизација, концентрација и глобализација медија. Медији и локална самоуправа. Медији маргинализованих друштвених група. Профил савременог новинара. Новинар дописник. Видео новинар. Нет новинар. Етички кодекси и феномени слободе, одговорности, приватности, професионалности у новинарству.

Услови стицања знања и вештина

Предавања, вјежбе, консултације

Литература

Аса Бригс/Питер Берк, (2006) *Друштвена историја медија*, Београд: Слио.
Неда Годоровић (2004) *Интерпретативно-истраживачко новинарство*, Београд: ФПН и Чигоја штампа.
Тајана Тапавички-Дуроњић (2008) *Компјутерска култура и модерни медији*, Бања Лука: Филозофски факултет.
Дубравка Вашић-Недељковић, (2007) *О новинарству и новинарима*, Нови Сад: Филозофски факултет.
Веселин Кљајић (2008) *О интервјуу у штампи*, Београд: Чигоја штампа и ФПН.

Области стицања знања и вештина

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Услови стицања знања и вештина

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др. Јатана Јакубовић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ПОВИЈАСТРО

Назив предмета	УВОД У СОЦИОЛОГИЈУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33003	Обавезни	1	3+3	7
Наставник:	Проф. др Брацо Ковачевић			

Нема условљености

Циљ студија је увођење студената у социологију, као науку и професију. Усвајање основних знања о друштву и разумијевање потреба тих друштава.

Студенти ће савладати темељна знања о друштву као основу за разумијевање друштвених потреба

Настанак и развој социологије, Појам социологије и њено предметно одређење, Појам друштва у социологији, Појам метода у социологији. Истраживачке технике у социологији, Рад и људске потребе у анализи друштва. Вриједности, Суштина, елементи и димензије друштвене структуре. Подјела рада, Социјална стратификација и класна структура. Професија, Појам и врсте друштвених група., Функције породице у савременом друштву. Историјски развој и типови породице, Нација, национални идентитет и национализам. Род, племе и народ. Настанак и развој државе. Типови и облици државне власти, Политичке партије, типологија, структура и организација политичких партија. Бирографија, Суштина друштвене појаве и друштвеног процеса. Друштвени односи, друштвене творевине, Култура, умјетност, идеологија., Религија, наука, Морал и друштвене вриједности.

Предавања, вјежбе, консултације

Б. Ковачевић, *Савремена социологија*, Бања Лука, „Правни факултет-центар за публикације“, 2009. В. Гиденс, *Социологија*, Београд, „Економски факултет“, 2005. М. Хареламбос, М. Холборн, *Социологија – теме и перспективе*, Загреб, Голден маркетинг, 2005. И. Шијаковић, Д. Вилић, *Социологија савременог друштва*, Економски факултет, 2010. Ј. Ристић, *Огледи из филозофије и социологије*, Бања Лука, Центар за друштвена кретања, 2009.

Облици спровођења знања и вјештина	Обавезно	Опционо	Укупно		
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др. Брацо Ковачевић

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: **ЕКОНОМИЈА**

Назив предмета				
УВОД У ФИЛОЗОФИЈУ				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33002	Обавезни	1	2+2	5
Наставник: Проф. др Мирослав Дринић				

Услови за уписивање студената

Нема условљености

Циљеви и компетенције предмета

Савладавање основних појмова филозофије и увођење студената у филозофско мишљење

Услови успеха (специфични)

Студенти ће бити оспособљени за разумијевање основних категорија и појмова филозофије

Садржај предмета

Појам и име филозофије, извори филозофског мишљења, смисао филозофског питања., Метод филозофије, постављање проблема, истраживање, анализа, синтеза, аргументација, Теоријска и практичка филозофија. Однос филозофије према науци, религији, умјетности, идеологији, погледу на свијет, Филозофска систематика, основне регије филозофије, Онтологија и метафизика: дедукција основних категорија и теорија. Етика: дедукција основних категорија и теорија, Естетика: основни појмови и теорије, Филозофија историје: повет и историја, време и смисао, напредак и циљ повести, Филозофија права и политике, Филозофија и модерни свет: филозофска критика технике, науке и политике, Основне струје савремене филозофије: феноменологија, егзистенцијализам, структурализам, Изабрани филозофи, Изабрано филозофско дјело.

Методи наставе и средства наставе

Предавања, вјежбе, консултације, есеји

Литература

Е. Финк, Е.: Увод у филозофију, Београд, 1989.

Ј. Хофмајстер: Речник филозофских појмова, Београд: БИГЗ, 2004.

Облици оцјене (специфична процјена)

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне напозоре на примје

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио податке: Дринић, др Мирослав Јовић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	СРПСКОЈАЗИК			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33102	Обавезни	1	3+2	5
Идеални инструктор	доц. др Биљана Панаћ			

Услови за уписивање предмета					
Није условљен					
Идеални инструктор предмета					
Развијање општих и посебних компетенција – способности логичког мишљења, способности анализе и синтезе језичких садржаја.					
Исходни резултати (стањеница)					
Стицање знања о историјском развоју српског језика, о норми стандардног српског језика и о основним елементима граматике у области фонологије/фонетике.					
Садржај предмета					
Историјско-лингвистичка проблематика старословенског језика: настанак, развој и судбина. Ђирилица. Глаголица. Босанчица. Ресавска школа. Црквенословенски језик. Илирски покрет. Доситеј Обрадовић. Рад Вука Стефановића Караџића. Тура Даничић као Вуков сарадник. Правопис. Фонетика. Морфологија. Творба ријечи. Лексика. Семантички односи међу ријечима. Синтакса. Реченица. Реченице по садржини. Реченице по саставу. Проста реченица. Проширена. Ријечи и њихови облици. Именице. Придјеви. Замјенице. Бројеви. Зависни и независни падежи. Значење и употреба глаголских облика. Презент. Аорист. Имперфект. Перфект.					
Методски приступи и савремена педагошка пракса					
Предавања, вјежбе, консултације					
Литература					
Р. Симић, Српска граматика 1 и 2, МХ Актуел, Београд, 2002.; Ј. Поповић, Ж. Станојчић, Граматика српског језика, Завод за уџбенике, Београд, 2000.; Р. Симић и други, Правопис српског језика са рјечником, Никшић – Београд, 1993; Р. Бугарски, Увод у општу лингвистику, Завод за уџбенике, Београд, 1995.					
Облици оцјене (критеријуми оцјивања)					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебни услови за уписивање					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Драгић Тепиновић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ОБИНАРСТВО

Назив предмета	АНГЛИСКИ ЈЕЗИК			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33005a	Изборни	1	2+2	5
Испитивач	Доц. др Данијела Мајсторовић			

Условљеност другим предметима					
Нема условљености					
Писмени учинаци предмета					
Основне циљеве овог предмета чине изучавање језика на различитим нивоима језичке структуре, што прије свега подразумева обogaћивање лексичког фонда - увођењем термина из општег академског језика, обнављање или увођење граматике и развијање способности разумијевања усмених и писаних текстова из научних области које се изучавају на Факултету политичких наука.					
Испитивача (лекција/тајла)					
Овладавање граматичким структурама општег академског језика. Развијање различитих вјештина читања и разумијевања усмених и писаних текстова из научних области које се изучавају на Факултету политичких наука.					
Слагање предмета					
Упознавање студената и излагање плана наставе; Изражавање садашњости; Изражавање прошлости; Изражавање будућности; Инфинитиви; Изражавање модалности; Модални глаголи са перфектним инфинитивом; Изражавање активног и пасивног стања; Слагање времена (индиректни говор); Глаголски начин (индикатив, конјунктив, императив); Кондиционалне реченице; Партиципи; Посебне глаголске структуре					
Условљеност другим предметима					
Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија					
Литература					
Стојановић, М. English for Sailing on the River of Time, Archaeology and Art History Studies Svetlana R. Stojić, English Grammar Exercises for Undergraduate Studies, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu Vlahović N., English Grammar in Context, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu					
Образложење знања и компетенција					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебне назнаке на предмету					
Нема посебне назнаке					
Испитивач предмета (тајла/лекција/тајла)					
Доц. др Данијела Мајсторовић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	УВОД У ПОЛИТИЧКЕ НАУКЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33001	Обавезни	1	3+3	7
Предавачи:	Проф. др Ненад Кеџмановић			

Услови за стицање бодова за предметима

Нема условљености

Описивање садржаја предмета

Предмет Увод у политичке науке је један од фундаменталних предмета на Факултету политичких наука. Пропедеутичког је карактера и обрађује како предмет и метод теорије политике тако и сам појам политике и основне политичке феномене попут државе, политичког насиља, идеологије, демократије. С обзиром на пропедеутички карактер овог предмета, као и чињенице да се предмет изучава током првог семестра студија, од студената се не очекују посебна претходна знања, осим оних која су обухваћена програмом средњих школа из области друштвених наука (социологије, филозофије, историје). Циљ предмета Увод у политичке науке је оспособљавање студената прве године основних студија за даљи рад и савладавање осталих политиколошких предмета.

Услови за стицање бодова за предметима

Успјешним савладавањем овог предмета студенти стичу и развијају знања и способности неопходне за наставак студија.

Проблематика предмета

Проблем дефинисања политике; Политика кроз вијекове; Савремени изазови политике; Теорија и политика; Политикологија и теорија државе; Етимологија и основне одреднице државе; Ограничавање државе; Критике државе; Облици државе; Моћ као теоријска категорија и политичка појава; Моћ у политичкој теорији; Дефиниција моћи и власти; Манифестације моћи; Мјерење и одмјеравање моћи

Услови за стицање бодова за предметима

Предавања, вјежбе, консултације

Литература

1. Ненад Кеџмановић - *Политика држава и моћ*, Чигоја, Београд, 2009
2. Ненад Кеџмановић, Бојан Вранић - *Концепти и проблеми политичке теорије*, Чигоја, Београд, 2009
3. Љубомир Тадић - *Политиколошки лексикон*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1966
4. Војислав Становчић - *Политичке теорије*, Службени гласник, Београд, 2008

Облици контролних и оцјенивања

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне напавке за предметима

Нема посебне напавке

Описивање наставника који су припремили овај предмет

Проф. др Ненад Кеџмановић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ИСТОРИЈА НОВИНАРСТВА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33103	Изборни	1	2+2	5
Историчари	Доц. др Тајана Т. Дуроњић			

Условно-обавезни предметни услови

Нема

Предвиђена наставна литература

Упознавање студената са истријским фазама развоја новинарства и новинарске професије, али и са периодима предисторије новинарства који се односи на феномене усмене и писмене комуникације. У оквиру предмета ће се изучавати национална историја српског новинарства, али и неки делови из светске историје новинарства; развој пионирског новинарства у Америци, појава и карактеристике сензационалистичког новинарства, ширење штампе у 17. веку у Европи; пример Енглеска, Италија, Холандија, Немачка. Појава и ширење штампе у 18. веку. Карактеристике ратног извештавања у историји новинарства. Литерарно новинарство, појава, карактеристике. У оквиру предмета студенти ће се упознати и с појавом комерцијалног новинарства, глобалног новинарства у 20. веку и с новим јурнализмом који се развија с појавом нових медија.

Дисциплине, теме, елементи знања

Студенти ће упознати друштвену улогу медија кроз историју новинарства. Стећи ће оспособљење да класификују врсте новинарства по историјским епохама и географским подручјима. Студенти ће разликовати велике новинарске епохе, знати елементе који их одређују и бити оспособљени да компаративним методом одреде специфичности и особености изучаваних врста новинарства с обзиром на време њиховог појављивања.

Степени предмети

Рукописне новости и друштвени услови за појаву штампе. Авизи и газете као руком писане новости. Корантоси у Холандији. Канради, штампани листићи, брошете у Италији као рукописне новости. Алманаси и инкунабуле. Писане новине и почеци штампарства XVII век у Европи - прве новине, ширење штампе. Световни и црквени облици цензуре штампе и појава политичке штампе. Штампта у деветнаестом и 20. веку, преглед и карактеристике. Јефтина штампа у Америци, особине пени преса. Пулицер и Херст у новинарству. Златно доба штампе и амерички нови јурнализам. Нови процеси комерцијализације и глобализације у новинарству. Нови медији у историји новинарства. Нови медији, филм, и радио, прва емитовања и карактеристике. Појава и развој телевизије као медија, визуелна комуникација. Сателитско освајање медијског простора. Национално новинарство, преглед и карактеристике.

Методе наставе и саопштавања знања

Предавања, вежбе, семинар литература, консултације, самостални рад студената.

Литература

Михаило Бјелица/Зоран Јевтовић, (2006) *Историја новинарства*, Београд: Мегатренд Универзитет Београд
Недељковић, М. (2001) *Објава српског новинарства*, Београд: Удружење новинара Србије.
Години, Ђ. (2001) *Историја новинарства*, Београд: Сјо.
Мангел, А. (2005) *Историја читања*, Нови Сад: Светови.

Обавезна литература и саопштавање знања

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна наставна литература

Нема посебне назваке

Има одређене наставнике који је припремају обавезно доц. др Тајана Т. Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **Политикологија**

Назив предмета: САВРЕМЕНА ТРУМБЕРА ИСТОРИЈА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33009	Обавезни	2	3+1	5
Наставник: Проф. др Ђорђе Микић				

Условљености предмета:

Нема условљености

Условљености знања и вештаких вештаца:

Сазнавање, разумевање и тумачење узрока и токова савремених историјских процеса, комплексности међународних односа и унутрашње државне организације; упознавање са садржајем, хеуристичком подлогом и методологијом изучавања савремене историје

Изисани резултати учења:

Пријена стечених знања у тумачењу савремених историјских процеса; стварање претпоставки за практично бављење савременом историјом; оспособљавање за комплементарно сагледавање и довођење у однос теоријске мисли и савремених историјских кретања и њихових одређујућих чинилаца

Садржај предмета:

Садржај предмета доминантно се односи на приказ свјетске и националне историје после 1945. Претпоставка за тај приступ је упознавање студената са садржајем, хеуристичком подлогом и методологијом проучавања савремене историје; Савремена историја – садржај, изворна подлога, методологија проучавања; Свијет после Другог свјетског рата; Хладни рат (фаза Хладног рата; војно-политички блокови; економски савези; међународне и унутрашње кризе; ратови; трка у наоружању; свемрска трка; детанг; ка начелном крају Хладног рата); Покрет несврстаних (оснивање, развој, кризе, неоколонијализам; противурјечности у тумачењу значаја покрета); Идеја Европе; Европска унија; Глобализација; Регионализација; Југославија после Другог свјетског рата (обнова, индустријализација, миграциона кретања; сукоб са Информбиром, самоуправљање; спољна политика; уставни развој; успон национализма и сепаратизма; спољни и унутрашњи фактори разбијања Југославије); Балкански простор у савременим збивањима

Методологија предмета:

Излагања, презентације, дискусије, консултације

Литература:

Шифра: Гедис, Џон Л, *Хладни рат*, Београд 2003; *Европа на раскрићу* (зборник радова), Београд 1999; Екмечић, Милорад, *Огледи из историје*, Београд 1999, 285–491; Екмечић, Милорад, *Срби на историјском раскрићу*, Београд 1999, 273–465; Екмечић, Милорад, *Дијалог прошлости и садашњости*, Београд 2002, 331–508; Екмечић, Милорад, *Дуго кретање између клања и орања. Историја Срба у Новом веку 1492–1992*, Београд 2008, 515–563; *Ислам, Балкан и велике силе, XIV–XX век* (зборник радова), Београд 1997, 483–653. Kisindžer, Henri, *Diplomatija I-II*, Beograd 1999; Јакер, Волтер, *Историја Европе 1945–1992*, Београд 1999; *Osnovna obeležja latinoameričke istorije*, zbornik: "Latinska Amerika u XX veku", Beograd 1999; *Суспрет или сукоб цивилизација на Балкану* (зборник радова), Београд 1998; Tauthail, Gearoid- Dalby, Simon-Routledge, Paul (ed), *Uvod u geopolitiku*, Zagreb 2007; Хантингтон, Семјуел, *Сукоб цивилизација*, Подгорица-Бања Лука, 2000; Hobsbawm, Erik, *Nacije i nacionalizam od 1780*, Beograd 1996; Hobsbawm, Erik, *Doba ekstrema*, Beograd 2002; Шмале, Волфганг, *Историја европске идеје*, Београд 2003.

Оценљивање:

	Први колоквијум	20 бодова	Завршни испит	50 бодова
	Други колоквијум	20 бодова	Остале активности	10 бодова

Оцењивање (укупно бодова): 51–60 бодова = 6 (шест); 61–70 бодова = 7 (седам); 71–80 бодова = 8 (осам); 81–90 бодова = 9 (девет); 91–100 бодова = 10 (десет)

Италијански назив предмета:

Storia contemporanea

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм:

Назив предмета	ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК I			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33104	Изборни	1	2+2	5
Предавач:	Доц. др Данило Капасо			

Услови за стицање кредитних бодова

Нема

Упознавање студената са основама италијанског језика.

Додатна литература (у складу са програмом):

Садржај предмета

Алфавет италијанског језика и правила за изговор; Глаголи „*assere*“ и „*avere*“; Представљање; Индикатив презента правилних глагола; Индикатив презента неправилних глагола; Личне замјенице; Присвојне замјенице и пријдеви; Описивање и представљање породице; Главни бројеви; Повратни глаголи; Приједлози; Описивање једног радног дана; Понављање и припрема за испит.

Метод наставе и средства наставе:

Предавања и вјежбе. Колоквијуми и испити.

Pugliese, Ginevra; Poniћ, Сања, *Un amico speciale*, приручник италијанског језика за странце, Edizioni Goliardiche, Trieste, 2005.

Облици оцјеновања и оцјеновање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Наставна литература:

Нема посебне назнаке.

Име и презиме наставника који одговарајућим политиком: Зорана Ковачевић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **ПОВИШАВАНЈЕ**

Назив предмета ОСНОВЕ ПРАВА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33008	Обавезни	2	3+1	5
Истраживачки/Преподавачки: Проф. др Снежана Савић				

Услови за уписивост другим предметима:

Није условљен

Додатни услови за уписивост:

Предмет има за циљ упознавање студената са одабраним темама: Појам, предмет и метод. Теорије државе и права. Претходни појам државе. Држава као правна и политичка организација. Однос државе и права. Структурални појам државе. Функције државноправног поретка; Државни облици (облици држава, врсте држава). Класификација држава. Облици владавине. Монархија (појам и врсте). Република (појам и врсте). Облици државног уређења. Унитарна држава. Облици политичког поретка. Облици државне власти. Појам и врсте државне власти. Облици државне власти: јединство власти и подјела власти). Три конкретна облика државне власти: 1. Предсједнички систем, 2. Парламентарни систем, 3. Скупштински систем. Модерна држава. Појам права, правна норма, правни акти. Извори права, правни односи, субјекти права. Појам примјене права, тумачење права, систем права

Додатни услови за стицање бодова:

Исходи учења одређени су садржајем и циљевима изучавања предмета.

Садржај предмета:

Основе права су основна, уводна и уопштавајућа правна дисциплина. Изучавањем ове науке студенти стичу основна, уводна и општа сазнања о држави и праву уопште. На овај начин стиче се основа за изучавање осталих правних дисциплина.

Методички прилази у изучавању предмета:

Предавања, вјежбе, консултације

Литература:

Обавезни: С. Савић, Основе права, Бањалука, 2005.

Шира литература: 1. С.М. Благојевић, Увод у право, Београд, 1995; 2. Р. Васић, К. Чавошки, Увод у право Ц, Београд, 1995; 3. Н. Висковић, Појам права, Сплит, 1981.

Облици процјене знања и оцјена бодова:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Додатни услови за стицање бодова:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио предмет: Проф. др Снежана Савић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **Новинарство**

Назив предмета	ПИСАЊЕ ЗА МЕДИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33105	Обавезни	2	3+3	7
Предавач/и	Др Тајјана Т. Дуроњић			

Услов веновања другим предметима

Нема

Циљеви изучавања предмета

Предмет је усмерен ка изучавању и стицању вештина медијског писања, препознавању новинарских форми, метода, жанрова и стилова писања и компоновања медијског садржаја. Те примена ових знања у различитим техничким медијским каналима – масовним медијима. У оквиру предмета изучаваће се врсте и карактеристике жанровских форми, особине и примена публицистичког и журналистичког стила писања, врсте и примена метода истраживања у поступку писања медијског садржаја у новинарству, те врсте и примена истраживачких техника и технике компоновања текста. Поред тога, студенти ће се упознати са појмом и значењем структуре текста, композиције садржајних целина и са пожељном формом у односу на примену жанра и у односу на карактеристику догађаја, предмета медијске и новинарске обраде.

Исходно учење (оспособљена пица)

Студенти ће се оспособити да препознају основне новинарске форме и пишу одређене жанрове, чиме ће стећи потребна предзнања за изучавање осталих стручних предмета.

Садржај предмета

Вест као новинарски метод, појава, развој, врсте. Вест, догађај, информација и податак у вести. Ласвелов комуникацијски модел у новинарству, *agenda setting*, *lid*. Значај насловног блока, структура новинарских жанрова, стилови писања у жанровима. Извештај, поделе, карактеристике писања, форма. Репортерски извештај, композиција, стил. Класични интервју, питање одговор, структура, намена. Интервју профил, портретисање, однос фактографије и дескрипције (аналитике). Коментар, врсте, карактеристике, структура, медијска употреба. Критика, врсте критика, критичари, мјесто критике у модерним медијима. Репортажа, стил, одабир теме, однос дескрипције и фактографије. Новински чланак, функција наднасловова, међунасловова, закључак код чланка. Модеран чланак и медијска пракса. Интерпретација и употреба БКГ у фактографији и аналитичким жанровима. Примена журналистичког стила у жанровима.

Метод наставе, писања и истраживања

Предавања, вежбе, консултације, самосталан рад студената.

Литература

Андерстон, Д./Итјул, Б.(2000) *Писање вијести и извештаја за данашње медије*, Београд: Медија центар.
Неда Годоровић, (2002) *Интерпретативно-истраживачко новинарство*, Београд: ФПН и Читоја штампа.
Рус-Мол/Загорац-Кершер (2005) *Новинарство* Београд: Сlio.
Бригс, А. Берк, П. (2006) *Друштвена историја медија*, Београд: Сlio.
Де Берг, Х. (2007) *Истраживачко новинарство*, Београд: Сlio.

Облици провјере знања и оспособљености

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна признања предмета

Нема посебне знаке

Имени прејаче наставника који је прихватио поднапис: Др Тајјана Т. Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33011a	Изборни	2	2+1	4
Предавачи: Доц. др Данијела Мајсторовић				

Нема условљености

Садржаји наставе предмета **Енглески језик 2** одређени су постављеним циљевима, а повезани су са ужестручним темама у оквиру научних области које се изучавају на Факултету политичких наука. Садржај наставе чини изучавање језика за потребе струке и науке, анализа и коришћење аутентичног текста струке. Обрађују се ужестручне теме у зависности од профила студената у групи и њихових интересовања. У настави се користе типолошки разноврсни текстови, како би студенти стекли увид у различите језичке регистре и стилове. Критеријуми за избор текстова су аутентичност и поузданост извора, а увек када је то могуће и актуелност. У настави се примјењују различите стратегије и технике читања и усвајања лексике, проналажења, меморисања и преношења информација, писања биљешки, резимеа итд.

Циљеви наставе (класификација)

Основни циљ наставе предмета **Енглески језик 2** јесте овладавање стручним страним језиком у области политикологије, филозофије, социологије, психологије, историје, антропологије, и сл. Овај циљ подразумева овладавање стилским одликама опште научног и језика ужих научних области што се постиже развијањем сљедећих вјештина: - читања и разумјевања стручних текстова; - писменог и усменог изражавања; - преношења стручне литературе;

Стручне активности

Упознавање студената и изношење плана наставе; Стручни текстови, писмене и усмене активности (писање параграфа, приказа и резимеа писаног текста или аудио-визуелног материјала, писање писама и биографија, превод, писмену обраду вокабулара и синтаксичких структура итд. Усмене активности обухватају усмену обраду писаног текста или аудио-визуелног материјала).

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

50 страна текста на енглеском језику из уже стручне области (непреведен текст) по избору студента и уз одобрење предметног наставника
Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language
Oxford Dictionary of Psychology
Longman Dictionary of Contemporary English
J.C.Wells (2000): Longman Pronunciation Dictionary
Cambridge Advanced Learner's Dictionary

Облици провере знања и остваривања

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне примјене

Нема посебне наставне примјене

Идеје и примјене наставних бодова се примењују по одлуци Доц. др Данијеле Мајсторовић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	Информатика			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33106	Изборни	2	2+3	6
Наставник:	Проф. др Ратко Дејановић			

Услови остваривања предмета

Нема

Циљеви и наставни исходи

Uvođenje informatike posledica je potrebe da se studentima usklade znanja iz ove oblasti sa najnovijim trendovima. Imajući u vidu veoma dinamičan razvoj informatičke tehnologije uopšte, kurs je sadržinski usklađen sa sadašnjim tokovima u ovoj oblasti, kao i sa odgovarajućim potrebama nastave. Osnovni cilj je da se studenti upoznaju sa mogućnostima primene informacione i komunikacione tehnologije u profesiji. Studenti će biti upoznati sa opštim konceptualnim osnovama pravne informatike. Poseban naglasak je na sticanju veštine, odnosno praktičnih znanja u pronalazanju i korišćenju informacija uz pomoć novih tehnologija, baza podataka i pretraživača. U okviru predmeta stiču se i teorijska i praktična znanja. Poželjno je da studenti poseduju visok nivo "opšte kulture" ali nisu neophodna specifična znanja iz pojedinih naučnih oblasti. Znanja koja dobijaju su fundamentalna za dalji tok studija kao i za rad nakon završetka studiranja. Teorijska i praktična znanja koja će studenti steći u okviru ovog predmeta će im koristiti u različitim aktivnostima tokom studiranja, rada i svakodnevnog života.

Исходи наставних исхода

U okviru predmeta student treba da nauči:

šta je smisao upravljanja, stvaranje međusobnog odnosa pojava u sadašnjosti - maksimalno ukidanje haosa i uspostavljanje reda; osnovne elemente sistemskog pristupa koji čini osnovu svih drugih disciplina, šta je suština informacija i informacionih sistema i kako se mogu primenjivati za uspostavljanje i delovanje organizacija i političkih i drugih procesa; u koje svrhe se koristi Internet, kako je organizovan (IP/TCP i Paket switching), upotreba računara, kako deluju mašine za pretraživanje; pribavljanje informacija uz pomoć mašina za pretraživanje Interneta, koji su servisi mašina za pretraživanje, šta su virusi i kakav se budući razvoj Interneta predviđa; i bitne društvene promene u društvima u kojima je proizvodnja informacija centralna aktivnost.

Савремени проблеми

U okviru predmeta razmatraju se sledeća pitanja:

smisao upravljanja, sistemski pristup, karakteristike sistema, informacija kao osnova procesa upravljanja; karakteristike nastajućeg informatičkog društva - društva zasnovanog na proizvodnji informacija (mrežna organizacija, dekompozicija, postmoderna); informatika kao naučna disciplina koja se bavi proizvodnjom, čuvanjem, preradom i diseminacijom informacija; razvoj i karakteristike mašina za obradu informacija (računari), njihov savremeni i budući razvoj; fenomen Interneta, njegov nastanak i razvoj, IP/TCP protokoli, Paket switching, vrste mreža, mašine za pretraživanje, servisi na Internetu, virusi; i uticaj Interneta u političologiji i društvenim naukama, osnovne društvene posledice Interneta i njegovog budućeg razvoja. Opšta teorija sistema
Sistemaska analiza - primena u društvenim naukama Priroda i određenje informacije Nastanak i razvoj informatike Informatička pismenost Primena informatike u složenim sistemima (preduzeće, partije, .. Informatičko društvo Nastanak i razvoj računara Nastanak i razvoj Interneta Šta je i kako funkcioniše Internet Internet i politika Društvene posledice razvoja Interneta

Услови наставних средстава

Predavanja i PowerPoint prezentacije: predavanja i prezentacija sa diskusijom i pitanjima i odgovorima Praktičan rad i vežbanje veštine: audio-vizuelne prezentacije, studentska kompjuterska laboratorija.

Štambuk, V. (2007) INFORMATIKA. Beograd: Cigoja štampa

"PC vodič kroz primene računara" (ili "PC Softver 2005") izdavač PC Press, autor: Dejan Ristanović sa saradnicima, ili multimedijalni kursevi u izdanju "Primatron" d.o.o. iz Novog Sada

Облици провера знања и вештина

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне наставне

Нема посебне наставне

Исте информације о предмету налазе се на интернет сајту факултета. Проф. др Ратко Дејановић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

СОЦИОЛОГИЈА КУЛТУРЕ						
Назив предмета	Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова	
	I-33029	Изборни	5	3+1	6	
Наставник:		Доц. др Миодраг Ромић				

Услови за уписивање предмета

Нема условљености

Упознавање студената с темељним појмовима, темама и проблемима социологије културе

Студенти ће стећи основна знања о појмовима и проблемима опште науке о култури

Предмет социологије културе, Теоријски приступи изучавању културе и цивилизације, Појам напретка и циклзам у модерном разумјевању културе, Језик и теорије о језику као темељу културе, Сапир-Ворфова теорија о језику, Умјетност и култура, Религија и култура, Теорије игре и култура, Психоаналатичка теорија културе, Култура и комуникација, Теорије о репресивном карактеру модерне културе, Масовна култура и манипулација културом, Глобализација културе и смисао националних култура

У metode наставе и средства наставе

Предавања, вјежбе, консултације

В. Милић: Социологија културе, Београд, 1969.

М. Кулић: Култура и филозофија историје (филозофско-историјске претпоставке социологије културе), изд. Универзал, Тузла, 1985.

О. Шпенглер: Пропаст Запада I, изд. Утопија, Београд, 2003.,

Б. Ли Ворф: Језик, мисао и стварност, XX век, Београд, 1979.

С. Фројд: Нелагодност у култури, Одабрана дела С. Фројда, књ. V, Из културе и уметности, Матица Српска, Н. Сад, 1969.

Облици провере знања и оцјенљивање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Нема посебне назнаке

Имени предмете наставника који је прихватио податке: Доц. др Миодраг Ромић

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: **Новинарство**

Назив предмета	Истраживачко новинарство			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33107	Изборни	2	2+3	6
Наставник:	др Тајјана Т. Дуроњић			

Услови наплате и других обавеза студената

Нема

Циљеви и унапређење предмета

Циљеви изучавања предмета *Истраживачко новинарство* усмерени су упознавање студената са профилем савременог новинара истраживача, са карактеристикама истраживачког новинарства, са развојним епохама истраживачког новинарства. Показати да чин истраживања има везе са ширим друштвеним дешавањима. Дати при томе узорке и уређени приказ истраживачког новинарства. Студенти ће се упознати и са друштвеним и професионалним одговорностима новинара-истраживача. У оквиру предмета ће се изучавати неки правни и етички аспекти као предуслови за истраживачко новинарство, правни и политички оквиру у којем новинари делују. Студентима ће се представити општа морална начела, указујући на појединачне мере влада, медијске индустрије и медијских удружења којима заједно постављају стандарде у истраживачком новинарству. Циљ је показати и повезаности истраживачког новинарства с тржиштем и деловање тржишта на истраживачко новинарство.

Оспособљеност (на крају наставе)

Усвајање знања о одређењу истраживачког новинарства и разликовање истраживачких метода и техника.
Оспособљење студената за самосталну процену примене релевантних метода и техника у истраживачком новинарству.
Оспособљење примена етичких постулата у поступцима истраживачког новинарства.
Развијање способности критике и анализе у истраживачким поступцима у новинарству.

Садржај предмета

Одређење истраживачког новинарства, историјске појаве и карактеристике. Истраживачко и дисидентско новинарство. Истраживачко новинарство и поступак извештавања. Методи у истраживачком новинарству. Учење Филипа Најтла, Стивена Хејвуда и Дејвида Лепарда о вештини рада у деску. Истраживачко и разоткривајуће новинарство. Објективност, докази, мотивација у истраживачком новинарству. Британско истраживачко новинарство: Дејвид Плаурајт. Истраживачко новинарство и тачеризам. Пример истраживачког деловања новинарке Веронике Гверни. Предмети истраге у истраживачком новинарству. Професионални дискурс: објективност и емпатија. Регулаторни оквири и истраживачко новинарство у медијима. Афера Вотсгерџт, импликације на новинарство. Критички приступ медијима. Власништво над медијима и проблем истраживања и писања. Херманови филтери за информацију у новинарству. Извори, професионална култура и излагање (писање). Глобализација медијске продукције и истраживачко новинарство. Истраживачко новинарство и људска права.

Метод наставе и садржаја наставних средстава

Предавање, вежба, консултације, семинарски рад, пано презентација, самостални рад студената.

Де Берг, Х. (2007) *Истраживачко новинарство*, Београд: СНО.
Тодоровић, Н. (2002) *Интерпретативно-истраживачко новинарство*, Београд: Чигоја штампа и ФПН;
Бешкер, И. (2004) *Истраживачко новинарство*, Загреб: Pressdata.
Флесон, Ц. Ј. (2000) *Десет корака у истраживачком новинарству*. Београд: IREX.

Обавезна литература и наставна средства

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака на испитима

Нема посебне назнаке

Имајући у виду да је овај садржај предметног програма издати према одлуци др. Тајјана Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **Новинарство**

Назив предмета	ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК 2			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33011в	И	2	2+1	4
Предавач(и)	Доц. др Данило Капасо			

Условљеност другим предметима:

Нема условљености

Циљеви и извешајни резултати:

Садржаји наставе предмета Италијански језик 2 одређени су постављеним циљевима, а повезани су са ужестручним темама у оквиру научних области које се изучавају на Факултету политичких наука. Садржај наставе чини изучавање језика за потребе струке и науке, анализа и коришћење аутентичног текста струке. Обрађују се и одређене ужестручне теме у зависности од профила студената у групи и њихових интересовања. У настави се користе типолошки разноврсни текстови, како би студенти стекли увид у различите језичке регистре и стилове. Критеријуми за избор текстова су аутентичност и поузданост извора, а кад је могуће и актуелност.

Образложење остваривања циља:

Овладавање комплекснијим граматичким структурама и стилским одликама општенаучног и језика ужих научних области развијањем способности читања и разумијевања стручних текстова, писменог и усменог изражавања, превођења стручне литературе

Садржај предмета:

Перфект, прелазни и непрелазни глаголи; Перфект повратних глагола; Имперфект; Описивање радњи у прошлости; Футур, футур II; „Progetti per il futuro“ (планирање будућности); Компарација придејева; Кондиционал презента, кондиционал прошли; Ненаглашене замјенице у дативу; Релативне замјенице; „ A un concerto“ (на концерту); Императив за замјеницама, императив неправилних глагола; Коњуктив презента, коњуктив прошли

Метод наставе (запредавача/предавача):

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература:

Pugliese, Ginevra; Poih, Сања, *Un amico speciale*, приручник италијанског језика за странце, Edizioni Goliardiche, Trieste, 2005.

Модерц, С. (2004) : Граматика италијанског језика, Београд: Удружење наставника италијанског језика Србије.

Клајн, И: Италијанско-српски речник, Нолит, Београд

Обим и остваривање циља/остваривање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне назнаке предмета:

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио/остварио: Доц. др Данило Капасо

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **Јавна политика**

Назив предмета	Модерна штампа			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33108	Обавезни	3.	2+3	6
Предавачи	др Тајјана Дуроњић, мр Ђорђе Вуковић			

Услови за уписивање предмета

Нема условљености

Изучавање предмета *Модерна штампа* оријентисано је, пре свега, ка стицању практичних знања која студенти оспособљавају за рад у штампаним медијима. У оквиру предмета студенти се упознају са савременом праксом и етичко-теоријским препорукама *доброг* писања. Појам добро писање односи се на примену етичких поступака у току фазе прикупљања чињеница, селектовања, писања (компоновања, структурирања текста) и након у процесу дисеминавања медијског садржаја. Фокус наставне пажње усмерен је на савладавање примене аналитичког поступка у новинарским текстовима и препознавање аналитичких форми, те познавање правила за писање тих новинарских форми. Усвајање етичких стандарда објективности; правилно коришћење извора; психологија односа-стварања контента; заузимање критичког става; утицај тржишног фактора на процес стварања и дисеминавања текста; врсте контроле штампе али, и стратегија освајање слободе уз потенцирање одговорности медијске куће и самог новинара.

Искључивања (Списак изазивања)

Кроз наставу предмета *Модерна штампа* студенти треба да савладавају пре свега практичне и методолошке претпоставке за професионално обављање новинарског посла у дневним листовима, магазинима и специјализованим периодичним магазинима. Поред практиковања различитих новинарских жанрова, акценат је на аналитичком и интерпретативном новинарству, техникама, поступцима, анализама и критичком промишљању. Студентима се поред теоријског знања нуди и могућност примене савладаних метода и техника компоновања текста у виду самосталног истраживачког рада са сархом компоновања и структурирања догађаја. Студенти би требали бити оспособљени и самосталну компарацију и анализу дискурса новинарског текста.

Специфичности предмета

Организација рада у редакцији (функције, правила понашања, односи: уредник-новинар-сарадник, деск, редакције), припреме и штампа. Специфичности рада и организације у магазинима; Аналитички жанрови; заузимање критичког става; Тржишни фактори; стратегија освајања слободе; одго-ворност медија и одговорност новинара. Историјат и развој штампе- локални и глобални аспекти, специфичности дневне и периодичне штампе, таблонди. Избор теме, извори и припрема за интерпретативну вијест. Интерпретативна вест и специфичности различитих БКТ (бекграунд) и смештање догађаја у цврп друштвени контекст. Интерпретативна вијест и правилно коришћење извора, нево феатуре; креирање лида, однос различитих БКТ-а . Вијест као повод за извјештај и остале жанрове и припрема за извјештај. Аналитички, репортерски и интерпретативни извјештај, специфичности, сличности и разлике Скупштинско извјештавања. Елементи сличности и фер односа; Интервју. Осврт. Коментар и интерпретација (врсте, приступи, став, теза и антитеза). Биљешка и цртица као архаичне форме. Козернја. Писање некролога. Коментар и његове врсте.

Методологија наставе

Предавање. Итерактивна настава и вјсбје, анализа садржаја, компаративни метод и студије случаја кроз актуелне примере у локалној и регионалној штампи. Симулација рада у редакцији. Округли столови на најважније теме, са гостима-предавачима. Семинарски радови и колоквијуми. Дебате.

Литература

Бјелица М./ Јевтовић, З. (2006). *Историја новинарства*. Београд: Мегатренд универзитет/ Универзитет примењених наука.
Тодоровић, Н. (2002). *Интерпретативно и истраживачко новинарство*. Београд: Чигоја штампа.
Anderston D./ Diĳal B. D. (2001). *Писање вести и извештаја за данашње медије*. Београд: Media center.
Rus – Mol Š. (2005). *Новинарство*. Београд: Сlio.
Baĳ, F. (1996). *Моћ медија*. Београд: Сlio.
Gocini, Đ. (2001). *Историја новинарства*. Београд: Сlio.
Ђурић, Д. (2000). *Новинарства радионица*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
Де Берг, Х. (2007) *Истраживачко новинарство*, Београд: Сlio.

Обавезни извори садржаја и оцјених извјештаја

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Нема посебне назнаке

Модерне предмете, изазивања, историја интерпретативног новинарства, др Тајјана Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **ПОВИШАВАЊА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
КОМУНИКОЛОГИЈА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33006а	Обавезни	6	3+3	5
Наставник: Проф. др Емил Влајки				

Условност предмета према предметима:

Није условљен

Циљеви настављања предмета:

Упознавање студената с темељним појмовима, темама и проблемима комуникологије, као опште науке о комуникацији.

Циљеви учења (степен знања):

Овладавање основним појмовима комуникологије и сагледавање основних проблема опште науке о комуницирању посматране из различитих аспеката друштвених наука.

Садржај предмета:

Увод у науку о комуницирању, Предмет комуникологије, Историјско постављање питања о језику, Приступни изучавању комуникације, Комуникација и значење, Комуникација и кодови, Структура комуникативног процеса, Типови комуникације, Теорије и модели комуникације, Теорија информације и математичка теорија комуникације, Комуникација и масовна култура, Комуникација, јавност и јавно мишљење, Увод у теорију медија, Комуникација, језик и манипулација, Комуникација и нови медији.

Методолошки циљеви настављања предмета:

Предавања, вјежбе, консултације, израда семинарских радова

Литература:

Е. Влајки: Увод у комуницирање постмодернизма, ФПДН, Бањалука, 2007.; М. Маклуан, Познавање општила, човекових продужетака, Просвета, Београд, 1971. (I дио) стр. 37-115; Д. Мек квејл, Увод у социологију масовних комуникација, Глас, Београд, 1976, стр. 5-114; У. Еко, Култура, информација, комуникација, Нолит, Београд, 1973, стр. 21-114; Ј. Јанићијевић, Комуникација и култура, ИК З. Стојановића, С. Карловци – Н. Сад, 2000, стр. 29-84; Х. Маркузе, Човек једне димензије, В. Маслеша – Свјетлост, 2. изд, Сарајево, 1989, стр. 90-119.

Основни процјени критеријуми оцјенјивања:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне активности:

Нема посебне назнаке

Улога предмета у настави која је прелиминарна: Проф. др Емил Влајки

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО И КОМУНИЧКО ПОЛИЏЕ**

Назив предмета				
МВОДУВЕЛИК ПРОЕСКО НОВИНАРСТВО				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33109	Обавезни	3.	3+2	6
Наставник: Доц. др Весна Зубер				

Услови за уписивање у предметима:

Није условљен.

Предметни услови за уписивање:

Теоријско и практично овладавање основама новинарства у електронским медијима с посебним освртом на радио и тв.

Исходни услови (стечена знања):

Студенти ће стећи елементарна знања о електронским медијима и њиховим специфичностима као и улози и утицају у друштву.

Садржај предмета:

Основе електронских медија, Радио и ТВ новинарство-специфичности аудио/визуелно, Вијест и врсте вијести у електронским медијима, Прикупљање и селекција информација, Писање за електронске медије, Радио и ТВ прилози, Интервју-основне назнаке, Радио и ТВ емисије, Вођење програма и технике интерпретације, Планирање и продукција у електронским медијима, Организација информативног програма, Уређивање и анализа програма, Нови медији и новинарство, Оглашавање у електронским медијима, Објективност и одговорност новинара

Услови за извођење предмета:

Предавања, вјежбе, креативне радионице, семинарски рад

Литература:

Е. Бојд : Новинарство у електронским медијима, Београд, Клио, 2002. (од 17-297 странице),
Б Спахић, Н. Шачић: Новинарство у функцији људског напретка, Сарајево; Интервјуз, 2004. (књига 2),
М. Штинглер, С.Вирнига: Радио, Клио, 2000. Д. Мек Квин: Телевизија, Клио, 2000. (одабрана поглавља)

Осцини процјена знања и остваривање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Осцини процјена напредка:

Дво вјежби студенти су обавезни да ураде у редакцијама

Мени процјена напредка (која се налази на почетку): Доц. др Весна Зубер

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: НОВИНАРСТВО

Назив предмета	Реторика			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33110	обавезни	3.	2+1	5
Предавачи	Проф. др Младенко Саџак			

Условљеност другим предметима

Нема условљености.

Циљеви на крају предмета

Послије основних знања о реторичкој (развој, представници, облици) изучавају се основне компоненте класичне реторике (инвенција, диспозиција, елокуција, меморија и акција) као и појмови рода и врсте, стила и композиције, те реторичких фигура. У оквиру предмета пажња се посвећује и проблемима дефинисања реторике, њеним сродним дисциплинама, општим својствима говорника.

Исходно знања (ствечена знања)

Студенти ће стећи знања о општим својствима говорника, гестовима, гласовним модулацијама, техници дисања... Овладати стилем композиције и реторичким фигурама

Сadržај предмета

Дефинисање реторике, помоћне науке; основне компоненте класичне реторике, Општа својства говорника. Основни облици реторике (судска, друштвена и свечана реторика). Основне компоненте реторике: Инвенција; Диспозиција; Елокуција; Меморија; Акција. Реторички појмови. Фигуре композиције; Фигуре ријечи или тропи; Фигуре мисли.

Методологија и средства наставе

Настава, вјежбе, колоквији и консултације.

Лектура

Аристотел *Реторика*, Бранислав Нушић *Реторика*, Јован Стерија Поповић *Реторика*, Војин Јелић *Античка и српска реторика*, Милош Ковачевић *Стилистика и граматика стилских фигура*

Облици процјене наставних резултата

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне активности

Нема посебне наставне активности

Друге посебне наставне активности и друге посебне наставне активности Проф. др Младенко Саџак

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО И КОМУНИКАЦИЈЕ**

Назив предмета	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 2			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33111	Обавезни	3	2+1	4
Наставник:	Доц. др Данијела Мајсторовић			

Услов за упис: допунски предмет

Положен испит из предмета **Енглески језик 1** и **Енглески језик 2**

Циљеви и/или исходи предмета:

Даља разарада стеченог знања у оквиру предмета **Енглески језик 1** и **Енглески језик 2** и употреба сложенијих језичких конструкција.

Испити: Писмени и усмени испити.

Студенти ће бити у стању да користе сложеније језичке конструкције у писању и говору енглеског језика.

Садржај предмета:

Tenses: Present, past future; Questions: Where were you born?, What do you do?; Question words, Present Tenses: Present Simple, Present Continuous, Past Tenses: Past Simple, Past Continuous, Quantity: much and many, some and any; something, anyone, nobody, everywhere, Quantity; a few, a little, a lot; Articles, Verb patterns 1: want/hope to do, enjoy/like doing, looking forward to, 'd like to do, Future intentions: going to and will, What's it like?; Comparative and Superlative adjectives, Present Perfect and Past Simple: for and since; Tense revision; Past Participles, Adverbs, Word pairs, Time and conditional clauses, Verb patterns 2: manage to do, used to do, go walking; Infinitives: Purpose Passives; Verbs and participles; Verbs and nouns that go together: tell a story, keep a promise, etc., Second conditional; Phrasal verbs: go away, take off, etc., Present Perfect Continuous: Present Perfect Simple versus Continuous, Past Perfect; Reported statements

Метод наставе и средства наставе:

Писмене и усмене вјежбе, консултације.

Литература:

Liz and John Soars, The New Headway, Pre-Intermediate Course, Oxford University Press, 2000., рјечници и граматике енглеског језика

Облици оцјене: бодови и оцјене.

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне напоре из предмета:

Нема посебне назнаке

Име и презиме предавача који је пријемно предавао: **Емир Мушић**

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	РАВНОПРАВНОСТ У МЕДИЈИМА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33112	ИЗБОРНИ	III	2+2	4
Предавач(и)	Др Тајјана Дуроњић/ ass. Анђела Купрешанин			

Услови извођења другог предмета:

Нема

Објекти извођења предмета:

Упознавање студената са феноменима равноправности, толеранције, хуманости, праведности, објективности у одабиру медијске теме, начину обраде медијског прилога, професионалном односу према изворима и актерима догађаја, те етичко-професионалан однос према маргинализованим друштвеним групама, личностима и заједницама. Представити у оквиру предмета примере друштвених стереотипа, последице стереотипизације у друштвеној комуникацији, примери баријера у комуникацији услед стереотипа. Изучавање студија рода, историјски приказ, актуелне теме и проблеми из области студије рода. Упознавање с правним статусом инвалида, могућностима њихове друштвене интеграције.

Нехотично учење (слекена знања):

Садржај предмета:

Феномен равноправности у историји друштва. Равноправност и општи етички стандарди у новинарству. Равноправност и медијски системи с обзиром на контекст тржишта. Равноправност и медијски системи с обзиром на врсту публике. Медијска пракса и појам равноправности. Равноправност рода и савремено новинарство. Маргинализоване друштвене групе и модерни медији. Појединац, догађај, јавни догађај и масовни медији. Маргинализоване друштвене организације и медији. Религијске организације и феномен равноправности у модерним медијима. Равноправност полова у модерним медијима, примјери. Ослобађање од стереотипа, хало ефекти у комуникационом процесу.

Услови извођења предмета и наставних средстава:

Предавања, вежбе, консултације, самостални рад студената.

1. Сњежана Миљивојевић *Жене и медији: стратегије искључивања* у *Genero*, 2004, str. 11-24.
2. David Gauntlett „Reprezentacije roda u prošlosti“ (42-56) i „Reprezentacije roda danas“ (57-90) u *Media, Gender, Identity* (London&New York: Routledge, 2002).
3. Ričard Dajer: *Jim Cook and Mike Lewingston Images of Alcoholism* (London: British Film Institute, 1979). Обновљено издање као погл. 3, Richard Dyer, *The Matter of Images: Essays on Representations* (London: Routledge, 1993).
4. S.Hall, 'The Whites of Their Eyes: Racist Ideologies and the Media', u George Bridges and Rosalind Brunt (prir.), *Silver Linings* (London: Lawrence and Wishart, 1981).

Облици и начини оцјене и испитивања:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне напомене:

Нема посебне напомене

Имена предавача(а) наставника(а) који(е) су припремили(ле) наставне садржаје:

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: ЈУРИДИЧКО ПРАВО

Назив предмета	СОЦИЈАЛНА ПСИХОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33113	Изборни	3.	2+2	4
Преподавач	Доц. др Владо Турјачанин			

Услови за уписивање предмета

Нема условљености

Циљеви и очекивани резултати

Циљеви су: (1) да студенти овладају теоријским и емпиријским сазнањима из социјалне психологије као научне дисциплине која проучава социјализацију, понашање појединца и социјалних група као интерактивне процесе у социјалном контексту и (2) науче та знања користити у своме професионалном раду.

Исходи наставе (Очекивани резултати)

Исходи наставе из овог предмета су: усвојеност појмова, теоријских и емпиријских сазнања из научне дисциплине социјална психологија о социјализацији, понашању појединца и социјалних група у ужем и ширем социјалном контексту; разумјевање, објашњења и интерпретација случајева којим се буду бавили у своме професионалном раду са социјално психолошког аспекта; коришћење стечених знања у конкретним ситуацијама свога професионалног, друштвеног, па и личног живота.

Садржај предмета

Овај предмет се изучава кроз слиједеће дијелове: Подручје проучавања социјалне психологије, Социјализација, социјализацијски ефекти на појединца и комуникације, Социјалнопсихолошке димензије социјалних група, Процеси у социјалним групама, Примјењена социјална психологија. Презентује се СП као научна дисциплина која проучава социјализацију, понашање појединца и социјалних група као интерактивне процесе у социјалном контексту. Почиње се са подручјем проучавања СП наставља са социјализацијом као базичним процесом који је посебно важан за формирање социјалне когнитивне, социјалних конструката, социјалних ставова и вриједности, персонални и социјални селф, социјални развој и понашање односно социјалну одређеност људске јединке.

Метод наставе и средства наставе

Наставни програм се реализује кроз пленарна предавања, систематске анализе, интерактивни приступ, практикуме, вјежбе и радионице као индивидуални ангажман студената у припреми нацрта за приказ одређених теоријских поставки.

Обавезна литература: Милосављевић, Б. (2005): Социјална психологија I, Бања Лука:ФФ Бања Лука; 2.Милосављевић, Б. (2005).Социјална психологија људских група, Бања Лука:ФФ Бања Лука.

Обавезни процеси и критеријуми оцјенљивости

Похађање наставе	5 бод.	Домаћи задатак	10 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијуми	30 бод.		

Посебне назнаке за предмет

Нема посебне назнаке

Извор информација о предмету: Колекција предмета, Доц. др. Владан Турјачанин, Турјачанин В.

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	АНАЛИТИЧКО НОВИНАРСТВО			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33114	Изборни	III	2+2	4
Преподавач	др Татјана Дуровић, асс. Анђела Купрешанин			

Услови остварења предмета

Нема.

Циљеви изучавања предмета

Изучавање форми и метода медијског писања и упознавање историје новинарства и новинарске праксе. Изучавање садржаја овог предмета биће усмерен и на стицање знања о анализи као методи истраживања и њеној примени у новинарским текстовима. Студенти ће знати да користе анализу у фази писања и компоновања садржаја новинарског текста и да то структурирају у неку од новинарских форми текста. Биће им познати разлози примене анализе у новинарству и журналистичке последице њихове примене. Моћи ће да разликују аналитичке жанрове од осталих врста новинарских жанрова и биће оспособљени да представе карактеристике и развој аналитичког новинарства.

Искоришћена литература

Студенти ће бити оспособљени да примене аналитичке методе у писању новинарског садржаја кроз све новинарске жанрове који ће се обрађивати у оквиру предмета. Такође ће моћи да одреде и примене разне врсте метода и техника које воде до реализовања аналитичке компоненте у новинарству.

Садржај предмета

Анализа као метод у новинарству. Карактеристике аналитичких жанрова. Прва фаза интерпретативног новинарства и појава тимског рада. Интерпретација и фактографски жанрови. Други период интерпретативног новинарства (афера Вотергејт). Интерпретација и аналитички жанрови. Ангажовано новинарство, (технике *in deep, in depth, inside*). Пулицер и Херст у новинарству; нови жанрови и нове методе у новинарству. Интерпретација у електронским медијима; документарне и информативне емисије. Особине пени преса; појава колпортера, хронике, рекламе. Интерпретација и употреба БКГ. Нови журнализам, карактеристике и развој. Појава новинара књижевника и аналитичко новинарство. Феномен грађанског новинарства, појава, облици, карактеристике и аналитички елементи у овом облику партиципаторног новинарства.

Метод наставе и самостални студентски рад

Предавања, вежбе, консултације, самостални студентски рад.

Бibliографија

Неда Годоровић, (2002) *Интерпретативно-истраживачко новинарство*, Београд: ФПН и Чигоја штампа.
Андерстон, Д./ Дигџул, Б. (2000) *Писање вијести и извештаја за данашње медије*, Београд: Медија центар.
Рус-Мол/Загорац-Кершер (2005) *Новинарство* Београд: Слио.
Бригс, А. Берк, П. (2006) *Друштвена историја медија*, Београд: Слио.
Де Берг, Х. (2007) *Истраживачко новинарство*, Београд: Слио.

Облици процена и оцењивања

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне напозорења

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио додатке: др Татјана Дуровић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета				
ТЕЛЕВИЗИЈСКО НОВИНАРСТВО				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33038	Обавезни	4.	3+3	7
Предавач: Доц. др Весна Зубер				

Успешност у другим предметима					
Положен испит из предмета Новинарство у аудио-визуелним медијима					
Циљеви и изживљавање предмета					
Савладавање метода и техника ТВ новинарства					
Циљеви предмета (коментари)					
Студенти ће савладати писање за ТВ. Осим журналистике студенти ће овладати и основама теорије визуелне комуникације и ТВ продукције када је ријеч о информативној дјелатности у савременом друштву, правилима јавног наступа на ТВ те спознати организацију ТВ сервиса с посебним освртом на БиХ-РС.					
Сврха предмета					
Специфичности ТВ као визуелног медија, Телевизијски жанрови, Истраживање за потребе ТВ прилога, Значај камере у ТВ извјештавању, ТВ интервју- истраживање и припрема, Снимање и монтажа ТВ интервјуа, ТВ водитељи, ТВ емисије (дневно-политичке, магазинске, документарне) План и ТВ продукција, Деск и редакције, Редактура и обрада текста за ТВ, Однос текста и слике у ТВ прилогу, ТВ графика, анимације, расвјета и сценографија, ТВ архива, ТВ реализација-Директни ТВ преноси и извјештавање, ТВ промоција- новинарство и реклама, Јавни сервиси у БиХ, Тимски рад на ТВ, Вјештина презентације и јавног наступа, Језик ТВ, Новинарска деонтологија и ТВ					
Метод наставе и савремена педагошка пракса					
Предавања, креативне радионице, симулације, семинари.					
Литература					
Е. Бојд: Новинарство у електронским медијима, Београд: Клио, 2002. (дио Телевизија) А. Ђукић: Телевизија, Београд: Чигоја штампа, 2002. (дио Продукција) Б. Спахић, Н. Шачић: Новинарство у функцији људског напретка, Сарајево: Интервјуз (књига 2, дио ТВ новинарство), М. Пленковић: Комуникологија масовних медија, Загреб: Барбат, 1993. (дио Телевизија)					
Образложење оцена и критеријума					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебна напаса за предмет					
Студенти су обавезни да дио вјежби ураде у ТВ редакцијама					
Име и презиме наставника који је потписао програм: Доц. др Весна Зубер					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	РАДИО НОВИНАРСТВО			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33032	Обавезни	4.	3+3	7
Предавач	Доц. др Весна Зубер			

Методички и други подаци о предмету					
Положен испит из предмета <i>Новинарство у аудио-визуелним медијима</i> .					
Циљеви предмета					
Овладавање специфичностима радија као масовног медија и новинарства у овом медију те уочавање разлика између радија и других медија информисања					
Истраживање (теоретски циљеви)					
Студенти ће бити у стању да практично примјене методе и технике новинарства на радију					
Сadržaj предмета					
Специфичности аудио израза/ говор на радију, Информативни програм, Радио вијести, Радијски извјештај, Интервју идеја, припрема, реализација, Радијски репортери, Контакт програм на радију, Ауторске емисије, Репортажа на радију, Структура радијског, Форматирање радија, Специјалне радијске емисије и преноси, Програмска шема на радију, Промоција програма и истраживање слушаности, Интеграција радија и Нових медија.					
Успјешност наставе и рад предавача и студената					
Предавања, вјежбе, консултације, говорне вјежбе, новинарске радионице.					
Литература					
1. Е. Бојд: Новинарство у електронским медијима (дио РАДИО). 2. М.Штинглер, С.Вирнига: Радио, Клио, 2000. 3. Група аутора; Како писати за медије, Медиа план Институт Сарајево-Тузла-Београд, 2005 (дио РАДИО). 4. Н.Маричић: Анатомија радија, Београд, 2007. 5. М.Миленковић: Вјеродостојни радио, Београд, 1998.					
Оценити наставу и њено квалитетивање					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебни подаци о предмету					
Дио вјежби студенти треба да обаве у редакцијама радио-станица.					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Весна Зубер					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **ЈОВИНАРЕСТВО**

Назив предмета	МЕТОДОЛОГИЈА МЕДИЈСКИХ Истраживања			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33020	Обавезни	4.	3+2	6
Предавачи	Проф. др Лазо Ристић, проф. др Емил Влајки			

Услов за упис: **Нема условљености**

Циљева предмета: **Упознавање студената да самостално примјене стечено методолошко знање у истраживању друштвених појава с посебним освртом на медије.**

Исходни знања (стечени знања):
Студенти ће кроз овај предмет упознати основе научних истраживања у друштвеним наукама. Биће у стању да дефинишу истраживачке проблеме, укажу на њихову теоријску и практичну релевантност, те да формирају концептуални оквир истраживања и хипотезе које истраживање има за циљ да провјери. Тиме ће се остварити претпоставке за усвајање знања о кључним методама и техникама истраживања.

Садржај предмета:
Историјски преглед схватања о социолошком методу; Епистемолошки основи теоријске науке; Квалитативна и квантитативна оријентација; Етика у социолошком истраживању; План истраживања; Основни принципи класификације и мерења; Анкетно истраживање; Биографски метод; Метод случаја; Употреба постојећих извора података (статистички, архивски и др.); Посматрање; Анализа садржаја; Упоредни метод; Основи мултиваријантне анализе; Функционална анализа;

Метод наставе: **Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија**

Литература:
В. Милић (1978): Социолошки метод, Београд: Нолит;
Ристић, Л. (2003): Методолошки техницизам Карла Попера, Бања Лука: Филозофски факултет Милосављевић, С., Радосављевић, И., *Основи методологије политичких наука*, Службени гласник, Београд, 2003..

Форме провјере знања и оцјеновање					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака: **Нема посебне назнаке**

Имени предавача наставника који су припремили ову наредбу: Проф. др Лазо Ристић

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	Современи конфликти			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33114	Изборни	4.	3+2	6
Наставник	Проф. др Никола Поплашен			

Услови напредних предмета

Циљеви наставе и циљеви предмета

Program predmeta ima za cilj upoznatí studente sa sociološkim pristupom pitanjem društvenih konflikata. Upoznavši se s problematikom konflikta u savremenom društvu, kao i s problematikom nasilja, studenti treba da shvate da je put za rješavanje društvenih konflikata - dijalog i nenasilje.

Исходи учења и критеријуми оцјене

Da studente osposobi za razumijevanje osnovnih teorijskih problema vezanih za društvene konflikte, da studenti bolje razumiju ulogu dijaloga u savremenim društvenim konfliktima

Сadržaj предмета

Pojam „konflikti“. O konfliktima u pisanim izvorima. O konfliktima u tradicijama religija. „Religijski“ konflikti na pelazu iz XX. u XXI. vijek. Religije i ratni konflikti na Balkanu u XX. vijeku. Manjine i konflikti. Konflikti i porast religioznosti Poruke Deklaracije o svjetskoj etici - World Ethos. Kako rješavati konflikte: silom ili dijalogom?

Методе наставе и савремена педагошка пракса

Interaktivna predavanja. Grupni rad i prezentacije radova. Analiza sadržaja. Seminarski radovi iz šire literature

Литература

SVETSKA ENCIKLOPEDIJA MIRA (1998). Beograd: Gutenbergova galaksija (I tom).
 Perica, Vjekoslav (2006.). BALKANSKI IDOLI 1-2. Beograd: «XX vek».
 Žižek, Slavoj (2008): O NASILJU, Zagreb, „Naklada Ljevak“.

Образложење значајних оцјена

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна намена предмета

Нема посебне назнаке

Изборни предмет са 6 ЕЦТС бодова. Предмет се бира из списка предмета у складу са програмом студија.

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	МЕДИЈСКИ СИСТЕМИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33030	Изборни	4.	3+2	6
Предавачи	Проф. др Бранимир Стојковић			

Услови стицања кредитних бодова:

Положен предмет *Системи информисања*

Услови стицања кредитних бодова:

Изучавање глобалног медијског система и технолошких, друштвених и медиолошких фактора који су довели до конституисања и успона глобалног медијског поретка. У оквиру предмета ће бити приказани начини деловања глобалних медија на структуру и учинак локалних медија, као и њихов утицај на систем информисања. Разматраће се такође и реакције локалних и националних медија на ширење глобалног медијског система и објасниће се стратегије и фондови највећих медијских корпорација. Приказаће се динамика и начин ширења глобалног медијског тржишта; процеси аквизиције, мерџера, франшизе, холдинг компаније. У оквиру предмета изучавање се токови комерцијализације и централизације медија приказани кроз примере САД. Тенденције новог информационог и глобалног комуникационог поретка разматраће се на примерима CNN-а, BBC-а, Bertelsmanna, TCI, Sony, Disney News Corporations, Time Warner, Universal, PolyGram...

Услови стицања кредитних бодова:

Студенти ће бити оспособљени да препознају поступке комерцијализације и централизације медија, да праве разлику између глобалних (транснационалних) и локалних медија, да разумеју поступке припајања и спајања медијских ресурса. Моћи ће такође да разврстају медијску продукцију у складу с оријентацијом великих глобалних медијских индустрија.

Услови стицања кредитних бодова:

Нови светски информациони и комуникациони систем. Процеси глобализације медија. Транснационални медијски системи и процес комерцијализације медије. Локални и глобални медијски системи. Међуоднос локалних и глобалних медија. Подела медијских система према Daniel C. Hallin i Paolo Mancini. Комерцијални медијски системи, пример САД, Канада, Бразил. Традиционализам, конзерватизам и елитизам у британским медијима. Медијски систем Италије, утицај индустрије на медије и феномен берлусконизације. Планетарни медијски олигополи у глобалној медијасфери, моћ и утицај. Корпорацијски медијски системи: системи прве и друге лиге. Државно регулисање медија у Њемачкој, Аустрији, Шведској, Швајцарској. Медијски системи у арапским земљама: Египат, Турска. Медијски систем у Републици Српској, развој, карактеристике, перспективе.

Услови стицања кредитних бодова:

Предавања, вежбе, консултације, самостални студентски рад.

Едвард Жерман и Роберт Мекчесни, (2004) *Глобални медији*, Београд: Слио.
 Колектив аутора, (2005) *Медијска спотицања у времену транзиције* Сарајево: Media plan institut Sarajevo.
 Роленд Лоример, (1998) *Масовне комуникације* Београд: Слио.
 Бал, Ф. (1998) *Моћ медија* Београд: Слио.
 Бригс/Кобли (2005) *Увод у студије медија*, Београд: Слио.
 Манович, Л. (2001) *Метамедији*, Београд: Центар за савремену уметност.

Услови стицања кредитних бодова:

Пожађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Услови стицања кредитних бодова:

Нема посебне назнаке

Услови стицања кредитних бодова:

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО И КОМУНИКАЦИЈА**

Назив предмета	ИСТОРИЈА СРПСКЕ КУЛТУРЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33033a	Обавезни	5	3+1	5
Предавач	Доц. др Славиша Васиљевић-Илић			

Услови за уписивање предмета:

Није условљен

Не понавља се у наредним семестрима

Упознавање студената са културним наслеђем Срба

Историко-географски услови

Студенти ће овладати културноисторијским апаратом и терминима из опште културе те значајним догађајима за историју српске културе и њиховој улози те могућој рефлексiji у савременом друштву

Облици остваривања

Појмови „култура“ и „дивилзација“, Старије културно наслеђе: древне културе, Први извори о Србима: име, порекло, карактеристике, Рани средњи вијек: језик, вјера, писменост, Зрели средњи вијек: доба Немањина: жупани, краљеви, цареви, Духовна и материјална култура: црква, право, Архитектура и умјетност, Позни средњи вијек: Моравска школа и умјетност, Покосовски период: Култура епохе деспотовине, Босна и Црна Гора: Цркве, умјетности, штампарије, Народна култура: период под Турцима: утицаји оријенталне културе, Барок и просвијeленост: Западноевропски утицаји, 19. вијек: Класицизам и народна култура, 20. вијек: епоха Модерне, . Култура, умјетности, Савремена култура. Европски токови

Услови остваривања предмета (улога наставника)

Предавања, реферати студената о одређеној теми, вјежбе, консултације

Предавач

Енциклопедије „Југославије“ и „Мала енциклопедија Просвета“, под одредницама: „Срби“, „Словени“, „Српска православна црква“, Јован Деретић „Културна историја Срба“, Крагујевац, 2001; „Историја српске културе“ – Дечије новине.

Облици остваривања предмета (остваривање)

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Услови остваривања предмета (остваривање)

Нема посебне назнаке

Услови остваривања предмета (остваривање) Доц. др Славиша Васиљевић-Илић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	Агенцијско новинарство			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33026a	Обавезни	5	2+2	4
Наставник:	Доц. др Весна Зубер			

Условање пријаве (предуслови)

Посебни условање пријаве

У настојању да се студенти оспособе за рад у свим медијима, уведени су, првенствено ради упознавања и проучавања њихових специфичности, посебни наставни предмети - курсеви - за сваки медиј, укључујући и новинске агенције, незаобилазни сервис и ослонац штампаних и електронских медија и других корисника информација чији се круг шири. Кроз наставу изборног предмета Новинарство у агенцијама, студенти, до сада завршне, а према Болоњској декларацији друге године, оспособљавају се – практично и теоретски - за професионално обављање новинарског посла не само у агенцијама, него и у другим медијима

Циљеви учења (изисни циљеви)

Поред упознавања с настанком, улогом, развојем, значајем и будућношћу новинских агенција, студенти се, комбинацијом теоретског и практичног рада, оспособљавају за професионалан рад у новинским агенцијама. Посебно је значајно њихово овладавање професионалним знањима, односно специфичностима агенцијског новинарства и оспособљавање за критички при-стоу изворима информација (минимум коришћења три извора) а потом И за сажимање, селе-кцију- вешто одвајање битног од небитног – укључивање најважнијих чињеница – уз ослонац на поуздане изворе – у лид, главу вести. Инсистирање на обавезној временској одредници, односно актуелности посебно ће се савлађавати будући да у агенцијском новинарству постоје само најактуелније вести, а захтева се брзо – бити бржи од конкуренције – кратко, јасно и поуздано извештавање. Студенти се посебно оспособљавају за тзв. вести у низу, које су особени, заштитни знак агенцијског новинарства, када су важни догађаји у питању.

Значење предмета

Појам, настанак, значај, кратак историјат и подела новинских агенција. Зачетници агенцијског новинарства, агенцијске веслице, националне и комерцијалне Агенције као сервис других медија- специфичности агенција у фамилији медија ДЕСК као 'мозак' агенције – улога и значај дежурних уредника, 'дистрибутера' вести страних агенција, преводилаца, секторских новинара, истраживача, аналитичара... Агенцијске емисије за иностранство, дијаспору, специјализовани он лајн сервиси, билтени и публикације

Уставна основа предмета и облици наставе

Начин извођења наставе: Комбинација теоријског и практичног рада, махом паралелно изводјеног и превагу практичног, уз гостовања новинара професионалаца и посете агенцијама

Литература

Драгован Лазаревић и Небојша Јовановић 'Агенцијско новинарство', ФПН и Чигоја штампа
Дјовани Години 'Историја новинарства', Клио, Београд
Антоан Ирис 'Информационе магистрале', Клио
Два века српског новинарства, група аутора, Институт за новинарство – 30 страна, Војислав Лалић 'Од Авале до Тањуга' / агенцијско новинарство у СЦГ/ и 'Тањуг јавља', Тањуг и Чигоја штампа – 30 страна, Херман С. Е.- Мекцесени В.
П. 'Глобални медији', Клио, 20 страна, Роланд Лоример 'Масовне комуникације, Клио 35 страна,

Форме процјене знања и оспособљавања

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебни назнаке и примјек

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио примјек: Доц. др Весна Зубер

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	СТИЛИСТИКА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33025a	Обавезни	5	2+1	5
Предавачи	Проф. др Мирјана Влаисављевић			

Услови за уписивање предмета:
Нема

Циљеви предмета:
Изучавање језика и стила, те практична примјена стечених теоретских знања, с посебним акцентом на критеријима за избор изражајних средстава (раслојавање језика, комплекси, стилови, подстилови, жанрови), на одликама стила (јасност, концизност, тачност, живост, складност), на новинарском стилу, на различитим стилско-стилистичким вриједностима (стилске фигуре и тропи, појаве које користе или штете узорноме изражавању и основним захтјевима стила итд.).

Исходи учења (стечена знања):
Студентима ће бити омогућено: да овладају језичко-стилским нормама и тако подигну ниво своје писмености, да овладају основним теоријским и практичним знањима из стилистике, да се упознају са карактеристикама новинарског стила, да науче главне одлике доброга начина изражавања, да стечена знања примјене и провјере у пракси

Садржај предмета:
Стилистика као научна дисциплина; Нормативна и лингвистичка стилистика; Силови и језичка норма; Раслојавање језика; Функционални стилови; Одлике стила; Јасност стила; Концизност стила; Тачност стила; Живост стила; Складност стила; Корелација између функционалних стилова и избора изражајних средстава; Најчешће језичко-стилске грешке у медијима; Методе поучавања и учења – дијалог, индивидуални рад и рад у групама, свакодневно праћење медија, богаћењу вокабулара;

Метод наставе и облици наставних средстава:
семинари из литературе, писање текстова и прикупљање примјера за илустрацију појава. континуирано праћење и оцјенјивање активности студената, израда самосталног или групног писменог рада и усмена презентација.

Литература:
Каткић-Бакаршић Марина (2001): Стилистика, НУК, Сарајево
Младенов, Марин (1980): Новинарска стилистика, Београд.
Животић, Радомир: Изражавање новинара, Савремена администрација, Београд.
Животић, Радомир (1979): Послератна репортажа и њене стилске одлике, Г. Милановац, Солар,
Тошовић, Бранко (1989): Функционални стилови, Сарајево,
Миновић, Миљивоје: Увод у науку о језику, Свјетлост, Сарајево, 1983.;
Гуирауд, Пиерре / Пјер Гиро / (1964): Стилистика, Сарајево,

Облици процјене знања и остваривања:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне примјене:
Нема посебне назнаке

Додатне информације о предмету и припадности политичке дисциплине: Проф. др Мирјана Влаисављевић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ПОВИШАВОЋЕ И КОМУНИКАЦИЈА

Назив предмета	СИСТЕМИ ИНФОРМИСАЊА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33019a	Обавезни	5	3+2	5
Предавач	Проф. др Бранимир Стојковић			

Услови за уписивање у други семестар:

Није условљен.

Циљеви предмета:

Упознавање студената о значењу и аспектима конституисања и функционисања савремених информацијско-комуникацијских система (ИКС). Студентима ће такође бити презетована учења о карактеристикама и врстама друштвених модела комуницирања; Врегов модел, Концентрични модел, значају агенаса ИКС, односу примајуће и аактивне структуре у ИКС-у, као и значају који у савремено доба имају нови медији и друштвене групе у ИКС-у. Студенти ће се упознати и са феноменом ПР-а, спиновањем, адвертајзингом, рекламним појавним облицима у ИКС и међусобном деловању овох појава. У наставном концепту обрађиваће се и проблем мањина у медијима, однос политичких партија и медија, државе и медија, и однос такозване примајуће структуре ИКС, јавности, групе, масе у медијима.

Избор учења и система знања:

Студенти ће стећи основна сазнања о функционисању савремених информацијско-комуникацијских система (ИКС), моделима комуницирања, значају агенаса ИКС, значењу и карактеристикама примајуће структуре (јавност, маса, група) као и новим медијима као нове комуникационе сфера и новог система информисања

Циљеви предмета:

Теоријско разматрање појма информација и савремени атрибути информације са становишта друштвених наука. Претпоставке и настанак информацијско-комуникацијског система (ИКС). Сапирова подела. Кастелсова схватања феномена дуалног града. Дефинисање појма и предмет изучавања ИКС. Модели ИКС система. Детерминанте ИКС. Држава и медији. Друштвене групе као детерминанте ИКС. Феномен спин доктора и спиновања. Власници капитала и оглашавачи у ИКС. Религијске организације као агенси ИКС. Мањине и медији, медији мањина. Професионалне групе комуникатора. Маса, публика, јавност и ИКС. Интернет и комуникација. Настанак интернета, интернет сервиси. Медији на интернету, онлајн комуникација. Сајбер простор и јавна сфера.

Услови за уписивање у трећи семестар:

Предавања, вјежбе, консултације, семинарске обраде тема.

Предавач:

Основна литература:

Мирољуб Радојковић/ Бранимир Стојковић, (2004) *Информационо-комуникациони системи*, Београд: Слио.

Ив Франсоа Ле Коадик, (2005) *Наука о информацијама*, Београд: Народна библиотека

Допунска литература:

Татјана Тапавички-Дуроњић, (2008) *Компјутерска култура и модерни медији*, Бања Лука: ФФ

Татјана Тапавички-Дуроњић (2006) *Интернет и комуникација, медијска синергија постмедија*, ЗУИС

Радојковић, М./Милетић, М. (2008) *Комуницирање, медији и друштва* Београд: Стилос

Основни предмети из области политичких наука:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
------------------	--------	--------------	---------	---------------	---------

Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
----------------------	--------	--------------	---------	--	--

Посебне наставне активности:

Нема посебне назнаке

Имајући предвидене наставнике који ће припремити податке: Др Татјана Дуроњић, доц.

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм:		ПОЛИТИКАРСТВО		
Назив предмета		ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 5		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33119	Обавезни	5	2+2	5
Преподавач:		Доц. др Данијела Мајсторовић		

Услови испита: ПИСМЕНЕ И ПИСМЕНО-УСМЕНЕ

Положен испит из предмета **Енглески језик 4**

Испит се одржава у оквиру предмета

Даља разарада стеченог знања у оквиру предмета **Енглески језик 4** и употреба сложенијих језичких конструкција

Испит се одржава у оквиру предмета

Студенти ће аутономно користити сложене језичке конструкције у писању и говору енглеског језика

Сadržaj предмета:

Tenses: Present, past future; Questions: Where were you born?, What do you do?; Question words, Present Tenses: Present Simple, Present Continuous, Past Tenses: Past Simple, Past Continuous, Quantity: much and many, some and any; something, anyone, nobody, everywhere, Quantity: a few, a little, a lot; Articles, Verb patterns 1: want/hope to do, enjoy/like doing, looking forward to, 'd like to do, Future intentions: going to and will, What's it like?; Comparative and Superlative adjectives, Present Perfect and Past Simple: for and since; Tense revision; Past Participles, Adverbs, Word pairs, Time and conditional clauses, Verb patterns 2: manage to do, used to do, go walking; Infinitives: Purpose Passives; Verbs and participles; Verbs and nouns that go together: tell a story, keep a promise, etc., Second conditional; Phrasal verbs: go away, take off, etc., Present Perfect Continuous: Present Perfect Simple versus Continuous, Past Perfect; Reported statements

Услови наставе: ПИСМЕНЕ И ПИСМЕНО-УСМЕНЕ

Писмене и усмене вјежбе, консултације

Литература:

Liz and John Soars, The New Headway, Pre-Intermediate Course, Oxford University Press, 2000., рјечници и граматике енглеског језика

Облици провере знања и оцјена:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне напомене:

Нема посебне назнаке

Датум одржања наставничког одбора: 15. маја 2019. године

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ТЕОРИЈА ФИЛМА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33120	Изборни	5	3+1	6
Доц. др Зоран Ђерић				

Услов испита: **ПИСМАНОСНО**

Нема

Преглед теоријских предмета

Упознавање са теоријом филма, настанком и развојем филмске теорије. Генеза и одређење. Естетика филма.

Познавање теоријских основа за анализу филмског садржаја и филма као уметничког и комуникацијског израза. Знање о развоју различитих области и теоријских и уметничких праваца у филму. Могућност естетског анализирања филмског израза.

Садржај предмета

«Теорија седам уметности», Ричард Канудо, 1907. «Сврха филмске уметности», Хуго Минстерберг. *Филмска драма: психолошка студија*, 1916. Луј Делак (1890-1924), Декор, осветљење, каденца и маска. *Фотогеничност и машта*, 1920. Ели Фор (1873-1937). *О кинематографији*, 1922. *Увод у мистичку филма*, 1934. *Филмска култура* Беле Балажа, 1924. *Дух филма*, 1930. *Уметност филма*, 1945. *Стил и медијум филма*: Леон Музинак; Рудолф Арнхајм, *Филм као уметност*, 1932; Ервин Пановски, «качело самзражајности на филму», 1934. «Монтажа као основ филма». Теоријска мишљења: Лев Кулешов, Всеволод Пудовкин, Сергеј Ејзенштајн и Дрига Вертов. Уз инсерте из њихових филмова. *Футуристички филм*, Ф.Т. Маринетија. *Естетичка мерила, интегрална кинезографија*, Жермен Дилак. *Прва начела документарног филма*: Жан Виго, Џон Грирсон. *Ка правом филму*, Славко Ворпикапић. *Тезе о неореализму*, Чезаре Цаватини. Италијански неореалистички филмови: *Чистачи цитела* (1946) и *Крадљивци виле* (1948), Виторија Де Сике. Модерна времена: теорије А. Базена, Ж. Коен-Сеза, А. Астрика, Амеде Ефр, Е. Морена и Зигфрида Кракауера. Типологија филмских теорија: «Изворна» теорија, Дескриптивна теорија, Теорија филма и естетике, Теорија филма и стручна пракса, Теорије филма. Филм као визуелна и звучна представа. Филмски простор. Појам кадра. Монтажа. Филм и нарација. Филм и језик. Филмски језик. Први теоретичари. Граматике филма. Текстурална анализа филма. Ролан Барт. Жан Минри. Пјер Паоло Пазолини. Умберто Еко. Кристијан Мез. Жан-Пјер Удар. Идеолошки аспекти филмске структуре. Ноел Бирш. Семнологија филма. Филм као комуникациона структура. Значење филма. Филмски знак. Кодови филмске денотације. Кодови филмске конотације. Асистематичност филмског система. Логика филма. Философија филма. Психологија филма. Годар: између говора и визије. Ромер: између филма и сликарства. Тарковски: између природе и апсолута. Фасбиндер: идеолошки одговор. Пазолини: поезија као утопија. Росалини: тежња ка поуди. Вертов: синеста у служби друштвене Истине. О супериорности филмске уметности: од Клера до Тарковског. О филму као синтези уметности: од Ејзенштајна до Годара.

Аудио-визуелна настава (предавање, гледање одабраних инсерата из филмова о којима се говори, анализа филмова).

Литература

1. Dušan Stojanović, *Teorija filma*, Nolit, Beograd 1978;
2. Zbignjev Cebot-Gavrak, *Istorija filmske teorije do 1945*,
3. Institut za film, Beograd 1984; Dž. Dadli Endru, *Glavne filmske teorije*, Institut za film, Beograd 1980;
4. Endru Tjudor, *Teorije filma*, Institut za film, Beograd 1979;
4. Anri Ažel, *Estetika filma*, BIGZ, 1978;
5. Žan Omon, *Teorije sineasta*, Clito, Beograd 2006;
6. Ž. Omon, A. Bergala, M. Mari, M. Verne, *Estetika filma*, Clito, Beograd 2006;
7. Dušan Stojanović, *Leksikon filmskih teoretičara*, Institut za film, Beograd 1991;
8. Hrvoje Turković, *Razumijevanje filma: Oglеди iz teorije filma*, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb 1988;
9. Zoran Đerić, *Poetika srpskog filma*, Бесједа, Бања Лука 2009.

Облици провере знања и оцјеновање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне назнаке осподомени

Нема посебне назнаке

Имени предмета наставника и оцена припремних података: Доц. др Зоран Ђерић

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ТЕОРИЈА КУЛТУРЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33121	Изборни	5	3+1	6
Предавач	Доц. др Миодраг Ромић			

Условни предмети и предмети

Нема

Циљеве, циљева и теме предмета

Основни циљ предмета је да студенте оозна са различитим теоријским приступима у објашњавању феномена културе. Теоријска питања у тумачењима разних аспеката културе биће освијетљени на начин прихватљив потребама студената навинарства како би им послужили као оријентир у будућем новинарском извјештавању и тумачењу друштвене збиље

Исходи учења (СНС/СНС/СНС)

Студенти треба да науче да са дистанце и са одређеном теоријском озбиљношћу тумаче појаве које их окружују, а припадају домену културе у најширем смислу

Садржај предмета

Разграничење појма. Култура и цивилизација. Теорије о култури. Игра и стваралаштво. Основни митски мотиви. Ритуал. Религија. Умјетност. Вредновње умјетничког дјела. Естетска егзистенција. Контракултура. Популарна култура и мода. Идеологичност масовне културе. Проблеми културе у времену глоблизације. Култура и медија

Услови извођења предмета (наставни услови)

предавања, семинар литература, консултације.

Литература

Литература :. Ivana Spasić, "Kultura", Kritički pomovnik civilnog društva II, Beograd 2004 2. Ratko Božović, Kultura, Enciklopedija političke kulture 4. Đuro Šušajić, Religija, Čigoja Beograd, 1995, poglavlje str, 31-87 5. Jelena Djordjević, Mit, Vera, znanje, mir, BOŠ, 2005 6. Jelena Djordjević, Ritual, Enciklopedija političke culture, 7. Jelena Djordjević, Studije kulture, Službeni glasnik, 2008, 2- 36; 38- 1020 Ratka Marić, Potkulture, Kultura, Bgd 1998, 5- 40; Ratka Marić, Kulturna mašina, Bgd, 1885, Viktorija Aleksandar, Sociologija umetnosti, Clio. 2007, 1-107

Обавезни предмети, испити и вјештачења

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне процедуре

Нема посебне назнаке

Учеси и извођење предмета који је припремио предавач: Доц. др Миодраг Ромић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета				
МЕДИЈИ И ДРУШТВО				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-33008а	Изборни	5	3+1	6
Предавачи: Проф. др Емил Влајки				

Услов за упис: ДРУШТВО

Није условљен

Уводни садржај предмета:

У фокусу курса је расветљавање процеса комуницирања са социолошко антрополошког становишта, посебно његовог масовног и организованог облика у савременом друштву. Настава је организована у три тематске целине. У првој се разматра историјски развој комуницирања као и основни облици комуникационе праксе – вербално, невербално, интраперсонално, интерперсонално, руморно комуницирање, комуницирање у већим друштвеним групама и масовно комуницирање. Друга је посвећена анализи појма медија и најзначајнијим врстама мас медија и њиховог функционисања у савременом друштву, са посебним освртом на развој нових комуникационих технологија у дигиталном формату. Трећа тематска целина разматра положај старих и нових медија у друштвеној структури, њихове улоге и претпоставке њихове независности.

Циљеви предмета (стварање знања):

Упознавање са праксом комуницирања са научног становишта; Препознавање различитих облика комуникационе праксе у којима људи свакодневно учествују у радно и слободно време ради побољшања комуникационе компетенције; Стицање теоријских знања о начину рада посредника у масовном комуницирању, о настанку и развоју медија масовног комуницирања, њиховим експресивним могућностима које ће се користити у новинарству, ПР и средним пословима; тумачење улоге и домаћија медија у процесима учења, социјализације, уметничке самореализације и остваривању друштвених промена; Упознавање са новим облицима комуникационе праксе уз помоћ дигиталних комуникационих средстава и упознавање са конвергенцијом медија у јединствене информационо-комуникационе платформе које ће се користити за приватно и јавно комуницирање. Развијање способност за критичку анализу независности и делотворности медија у друштвеном тоталитету;

Садржај предмета:

Човек и комуницирање, друштво оквир људског комуницирања, развој цивилизације; Појам и одређење комуницирања, комуникациони чин и комуникациона ситуација; Вербално и невербално комуницирање; Интраперсонално, интерперсонално и руморно комуницирање; Масовно комуницирање и модели масовног комуницирања; Виртуелно (компјутерско комуницирање); Писани масовни медији; Филм као масовни медиј; Радио; Телевизија; Компјутерска мрежа и виртуелно комуницирање; Савремено друштво и мас медији, претпоставке медијске независности; Умрежено новинарство, облици партиципације грађана у јавном комуницирању

Улоге наставе: Предавања, вежбе и дебате

Предавања вежбе и дебате

Уводни садржај предмета:

Радојковић, М. и Милетић, М. (2005): КОМУНИЦИРАЊЕ, МЕДИЈИ, ДРУШТВО, Стилос, Нови Сад
Фидлер Роџер (2004) МЕДИЈАМОРТОСИС, Клио, Београд;
Мек Квејл, Д. (1994): СТАРИ КОНТИНЕНТ - НОВИ МЕДИЈИ, Нова, Београд;
Моран, Е. (1967): ФИЛМ ИЛИ ЧОВЕК ИЗ МАШТЕ, Институт за филм, Београд;
McKenzie Wark (2006) HACKERSKI MANIFEST, Multimedijalni institut, Zagreb

Облици извођења знања и остваривање:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Облици извођења знања за предмет:

Нема посебне назнаке

Уводни садржај предмета:

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	Фонд часова	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
И-33122	Обавезни	6	2+2	6	
Преподавач: Доц. др Весна Зубер					

Условљеност другим предметима

Нема

Додатни подаци о предмету

Основни задатак наставног предмета *Фотографија у новинарству* је да се будући журналисти упознају са значајем и улогом фотографије у савременом новинарству, њеном примјеном у штампи, техникама стварања и презентације. Циљ је да се студенти оспособе да самостално раде фото-вијест, фото-репортажу, као и да разумеју њену улогу као средства информисања, али и рекламе и пропаганде.

Исходни исходи (Стандарди)

Студенти ће овладати теоријским знањима и практичним оријентирима, уз помоћ којих ће моћи да обављају послове фоторепортера у свим медијским редакцијама и активно учествују у раду

Садржај предмета

Бењаминова теорија медија - ауратичност и техничка репродукција. Почети фотожурнализма - примјер америчког часописа *Life*. Кратка историја фотографије. Фотографија као уметност. Фотографија као хроника једног доба. Разлике између класичне и дигиталне фотографије. Карикатура, стрип и цртани филм као наизглед наивна сликовна варијанта поробљавања свијести младих. Символичко значење као разина свијети другачија од рационалног, очитог. Фотографија у односима с јавношћу. Дигитална фотографија и манипулација ствариошћу. Модел моралног расуђивања (Дао формула). Дефиниција ситуације. Анализа ситуације. Одлука. Велики дани фотожурнализма. Фотографија-вијест. Фоторепортажа. Легенда. Карикатура. Стрип. Рјечник кључних термина

Услови наставе (Видео снимци, презентације)

Интерактивна настава и вјежбе, практични и семинарски радови, колоквијуми, презентације, анализа садржаја и сл.

Литература

- Vels, L. (2006). *FOTOGRAFIJA*. Beograd:Clio
 Freund, G. (1981). *FOTOGRAFIJA I DRUŠTVO*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske
 Bobić, D. (1987). *ŠTA SE DOGAĐA/ O umijeću novinskog obaveštavanja*. Zagreb: Infortmator
 Mitrović, Ž. (1975). *IZ NOVINARSKЕ PRAKSE*. Beograd: Savet za vaspitanje i brigu o deci

Облици провере знања и оспособивања

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна наставна средства

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је израдио материјал: Доц. др Весна Зубер

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета				
ИСТОРИЈА И ЕВОЛУЦИЈА НОВИНАРСТВА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33039a	Обавезни	6	3 + 2	6
Преподавач: Доц. др Тајјана Т. Дуроњић				

Услови за стицање појединих предмета

Нема

Циљеви предмета

Предмет има за циљ упознавање студената с историјским развојем компјутерске технологије и историјом развоја интернета, техничким и инфомационим потенцијалним и једног и другог, њиховој међусобној условљености и последицама њихове симбиотичке примене у свету медија и новинарства. Оспособљавање студената да онлајн комуницирају: читају и пишу, али и да препознају неке веб карактеристике, особине уређености сајта и начин ажурирања информација на сајту. Упознавање студената са значењима хипертекстуалности, интерактивности, хипертекста, ажурираности. Разумевање карактеристика дигиталног доба и дигиталне технологије.

Историјски контекст (општина знања)

Студенти ће знати развојне фазе електронског издаваштва и развојне фазе интернет новинарства, те њихове карактеристике. Моћи ће разумевати феномене интерактивности, хипертекста, мултимедијалности на интернету. Биће упознати с алтернативним облицима комуницирања на интернету (лог, фејсбук). Знаће за функцију веб портала, RSS програма, програма за управљање садржајем код израде веб страница и портала.

Садржај предмета

Информатичко друштво, одређење, особине. Појава и развој рачунара; абакус, системи бројева, калкулатори. Аналогно. Дигитално. Појава и развој интернета и интернет медијски потенцијали. Мрежа, информациони атрибути и комуникациони потенцијали. Хипермедијалност. Одређење и појава онлајн комуницирања на интернету. Интернет сервис и онлајн новинарство. Појава првих медијских формата на интернету. Распрострањеност, ширење. Интернет медији, вебкasting, видео-захтев, примена, динамика и особине. Технике претраживања на интернету (кључне речи и машине за претраживање) и онлајн новини. Интернет као медијски извор, поузданост и тачност информација и онлајн новинарство. Уређеност веб-сајта и онлајн новинарство. Кредибилитет медијског сајта. Компјутерска и информатичка писменост, писмености интернет доба. Виртуелна стварност интернета и друштвена реалност. Појава друштвених мрежа и онлајн новинарство. Блог и новинарство.

Методолошке и заједничке активности

Предавања, вјежбе, консултације, самосталан рад студената.

Литература

Тапавички-Дуроњић, Т. (2006) *Интернет и комуникације – медијска синергија постмедија*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
Тапавички-Дуроњић, Т. (2008) *Компјутерска култура и модерни медији*, Бања Лука: Филозофски факултет.
Richard Craig (2005) *Online Journalism, Reporting, Writing and Editing for New Media*. Holly.J. Allen publisher.
Вирилио, П. (1993) *Машине визије*, Нови Сад: Светови.
Негропонте, Н. (1998) *Бити дигиталан*, Нови Сад: Светови.

Облици процјене знања и оспособљање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне напозоре

Нема посебне напозоре

Историјски контекст (општина знања) и садржај предмета: Доц. др Тајјана Т. Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета				
МАРКЕТИНГ У МЕДИЈИМА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33040	Обавезни	6	2+1	5
Предавач(и)		Проф. др Перца Мацура		

Услови за уписивање предмета:

Није условљен.

Циљеви предмета:

Упознавање студената са основним појмовима маркетинга и медијске промоције

Исходни учени (когнитивни):

Студенти ће бити у стању да примјене теоријска знања из маркетинга на промоцију у медијима као и промоцију самих програма/садржаја који медији пласирају публици

Садржај предмета:

Основе маркетинга, Појам, настанак и развој маркетинга у медијима, Медијска организација и модели маркетинга, Концепт маркетинга у медијима, Редакцијски маркетинг, Маркетинг у новинским агенцијама, Маркетинг радија, Маркетинг телевизије, Интернет промоција, Маркетиншке стратегије, Промоција државних медија, специфичности, могућности и ограничења, Буџет промоције, Маркетинг и ГР.

Метод наставе и савремена средства:

Предавања, вјежбе, консултације, анализа студије случаја.

Литература:

М.Милисављевић: Маркетинг, Београд, 1998.,

П.Мацура: Систем информација промоције, Бањалука, Глас Српске, 2000.

И. Тајлер Сузан и сарадници: Промоција и маркетинг електронских медија, Београд, Клио, 2004.

Б.Спахих: Стратегија савремене пропаганде, Ослобођење, Сарајево, 1985.

Обимни пријери и облици испитивања:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Препоруке за предмет:

Нема посебне назнаке

Одговорна предавачка наставница која је припремила ову табелу: Проф. др Перца Мацура

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ПОВИШАВАЊЕ				
Назив предмета ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 5				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33123	Обавезни	6	2+2	5
Преподавач: Доц. др Данијела Мајсторовић				

Услови описани у предметном програму					
Положен испит из предмета Енглески језик 5					
Висок ниво стеченог знања у оквиру предмета Енглески језик 5 и употреба, без потешкоћа, сложенијих језичких конструкција					
Студенти ће аутономно и са лакоћом користити сложене језичке конструкције у писању и говору енглеског језика					
Садржај предмета					
Tenses: Present, past future; Questions: Where were you born?, What do you do?; Question words, Present Tenses: Present Simple, Present Continuous, Past Tenses: Past Simple, Past Continuous, Quantity: much and many, some and any; something, anyone, nobody, everywhere, Quantity: a few, a little, a lot; Articles, Verb patterns 1: want/hope to do, enjoy/like doing, looking forward to, 'd like to do, Future intentions: going to and will, What's it like?; Comparative and Superlative adjectives, Present Perfect and Past Simple: for and since; Tense revision; Past Participles, Adverbs, Word pairs, Time and conditional clauses, Verb patterns 2: manage to do, used to do, go walking; Infinitives: Purpose Passives; Verbs and participles; Verbs and nouns that go together: tell a story, keep a promise, etc., Second conditional; Phrasal verbs: go away, take off, etc., Present Perfect Continuous: Present Perfect Simple versus Continuous, Past Perfect; Reported statements					
Метод наставе лекција, семинари, радионице					
Писмене и усмене вјежбе, консултације					
Liz and John Soars, The New Headway, Pre-Intermediate Course, Oxford University Press, 2000., рјечници и граматике енглеског језика					
Осцилација оцена на крају семестра					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебне напомене					
Нема посебне назнаке					
Метод наставе лекција, семинари, радионице, Есеји, Маунт					

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	Спортско новинарство			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33124	Изборни	6	3+1	4
Предавач	Доц. др Весна Зубер			

Услови пријаве и пријемних испита

Циљеви и наставни предмети

Спортско новинарство је облик новинарства који је усмјерен ка извјештавању о спортским темама и догађајима, покрива разне аспекте спортских такмичења и саставни је дио свих новинарских редакција, у новинама, на радију, телевизији. Због тога је важно да се будући новинари упознају са законитостима и специфичним карактеристикама овог облика новинарског рада, који је веома присутан и популаран међу младима, па је на спортским извјештачима и нарочито бреме одговорности. Циљ је да се студенти оспособе за рад у спортским рубрикама и стекну практична сазнања о различитим захтјевима који се траже од спортских новинара.

Додатна знања (обавезна знања)

Студенти ће овладати елементарним знањима о особинама спортског новинарства, научити и увјежбати поступке припреме, писања и коментарисања информација из различитих спортских области, уз подстицање за допунско усавршавање новинарског рада и проширивање претпоставки за будуће индивидуално и тимско дјеловање у сфери јавног информисања и едукације.

Садржај предмета

Историја спорта и врсте спортова. Спорт, политика и медији. Спорт и насиље. Спорт и образовање. Писање вијести и извјештаја за спортске рубрике. Специфичности репортерских жанрова у спорту. Спортски коментар. Припрема за пренос утакмица и спортских мечева. Начини вођења интервјуа и коришћења извора. Спортски коментар. Извјештавање о аматерском спорту. Етика спорских коментатора.

Методике наставе и садржај наставних средстава

Писање, редактура и опрема текстова о спорту. Анализа садржаја. Припрема и праћење утакмица. Интерактивне вјежбе, дебате, волонтерски рад у редакцијама. Семинарски радови и колоквијуми. Специјализована штампа. Презентације.

Литература

Скрипта: Спортско новинарство
Anderson D., Itjul B. D. (2001). Писање вести и извештаја за данашње медије. Београд: Media centar
Rus – Mol, Š. (2005). Новинарство. Београд: Слио
Стојковић, С. (1989). Убија ли спорт. Београд: Филип Вишњић
Лукач, С. (1986) Наглуви новинари и ћутљиви педагози. Београд: Филипчка култура

Облици провере знања и оцјенавање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Писања, извјештаји и презентације

Нема посебне назнаке

Име предмета наставника који је пријемно пописао: Доц. др Весна Зубер

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: Новинарство

Назив предмета	Марковне студије			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33124	Изборни	6	3+1	4
Предавачи	Проф. др Ненад Кељмановић			

Условиности приликом пријема

Циљevi и намери предмета

Упознавање студената с проблематиком дефинирања цивилног друштва као и његовим савременим критикама. Студенти ће имати теоријске увиде у савремене полемике у вези дистинкције између цивилног друштва и државе (однос приватно и јавног). Циљ је код студената развити сензибилитет и еманципаторску имагинацију која ће им омогућити да детектирају дискриминаторне и ауторитарне праксе и нуде алтернативне правце у јачању плурализма грађанског друштва. Студенти ће бити упознати с испробаним и алтернативним моделима грађанског друштва кроз еминентне интерпретаторе из ове области, као и борбом политичких субјеката за јавни простор и позиционирање унутар њега.

Исходи учења (остварени циљеви)

Студент ће моћи критички проблематизирати и препознавати дискриминаторне и ауторитарне праксе, нудећи своје властите доприносе у знанственим и праксеолошким алтернативним правцима јачања плурализма цивилног друштва.

Садржај предмета

Дефинирање појма, настанак и развој цивилног друштва. Савремени концепти цивилног друштва. Модели грађанског друштва (отворено и ризично друштво...). Грађанске врлине (солидарност, одговорност, толеранција, професионализам, добро образовање, идентитети) Приватно и јавно. Цивилно друштво и држава. Цивилно друштво и конфликти. Цивилно друштво у БиХ контексту

Методи наставе и интерактивне праксе

интерактивна предавања, интерактивно учење у групи – групни рад и презентације, семинари из литературе

Литература

Вукашин Павловић: „Цивилно друштво и демократија“, Политика, Београд, 2004.;
смет Сејфија: „НВО сектор у Босни и Херцеговини: транзицијски изазови“, Босанска ријеч, Тузла 2009.;
3. Џон Кин: „Цивилно друштво“, Филип Вишњић, Београд 2003.;

Шира литература:

1. Карл Р. Џопер: „Отворено друштво и његови непријатељи“, БИГЗ, Београд 1993.;
2. Вукашин Павловић: „Друштвени покрети и промјене“, Службени гласник, Београд, 2006.
3. Ернест Гелпнер: „Цивилно друштво и његови супарници“, Политика култура, Загреб, 2001.;

Облици провере знања и оцјене

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за циљеве: Проф. др Ненад Кељмановић

Нема посебне назнаке

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **Политикологија**

Назив предмета	Антропологија			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33125	Изборни	6	3+1	4
Предавач	Проф. др Радивоје Керовић			

Усавршеност другог степена студија

Циљеви изучавања предмета

Курс се бави односом људске природе (и прве биолошке, и друге културне) и политичког као производа те природе (од настанка политике, њеног домена, облика, садржаја до њеног повратног дејства на људску природу). У средишту изучавања и истраживања политичке антропологије су: људска природа; људске заједнице, посебно политичке заједнице; прединдустријски и савремени политички системи, политичке организације односно држава; моћ, власт, ауторитет, конфликти посебно најдрастичнији и најопаснији који су ослоњени на употребу силе и насиља, политички митови, обреди и симболи.

Исходи учења (стварања)

Увид у антропологију, а посебно у политичку антропологију ради бољег разумевања политике и политичког живота. Познавање појмовног апарата политичке антропологије који омогућује бољи аналитички приступ питањима свакодневне политике.

Садржај предмета

Појам, настанак, предмет и развој антропологије и политичке антропологије, Одређење човека и различита схватања људске природе, Структурални и процесни приступ у политичкој антропологији, Врсте прединдустријских политичких система и настанак државе, Смењивање политичке власти, Политичка антропологија неједнакости у свету, Моћ и насиље у политици, Моћ обреда и обреди моћи, Археологија насиља, Жене и политичка моћ, Ауторитет и политика, Антрополошки приступ религији, Политички мит и митологија у политици

Метод наставе и облици изучавања предмета

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Литература

Елвин Хач, Антрополошке теорије, књ. I и II, БИГЗ, Београд 1979.
Загорка Голубовић, Антропологија у персоналистичком кључу, Београд 1997.
Тед Луелен, Увод у политичку антропологију, Градац, Београд 2001,
Чедомир Чулић, Политичка антропологија – хрестоматија, Чигоја, Београд 2002,
Жорж Баландије, Политичка антропологија, XX век, Београд, 1998.
Иван Чоловић, Политика симбола, XX век, Београд, 2000.
Марк Абелес, Антропологија државе, XX век, Београд.

Облици провере знања и оцена резултата

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је припремио поднаказу: Проф. др Радивоје Керовић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **Новинарство**

Назив предмета	Литерарно новинарство			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33035	Изборни	6	3+1	4
Предавач:	Доц. др Татјана Т. Дурођић			

Услови описани у другим предметима

Нема условљености.

Упознавање с појавом литерарног новинарства у историји новинарства (од краја 18. века). Основни циљеви изучавања овог предмета садржани су у изучавању врста литерарног писања од осталих врста новинарског и књижевног писања. Студенти ће се упознати с елементима литерарног новинарства, применом дескрипције и фактографије у складу с етичким захтевима писања и стварања у новинарској продукцији. Циљ је показати историју постојања и примене наративно-новинарског текста у историји новинарског писања, али и упознати се с тумачењима новинарских теоретичара и практичарима, заговорника литерарног новинарства. У оквиру овог циља студенти ће изучавати ставове Марка Крамера и Тома Волфа.

Студенти ће увјежбати публицистички стил писања новинарских текстова, што ће им послужити као претпоставка за есејистичко и белатризовано писање журналистичких жанрова. Моћи ће да препознају појаву и ефекте такозваног «лажног трећег лица», да с мером користе дијалог и нарацију и да при томе не губе осећај за реалност догађаја.

Специфичност литерарног новинарства у односу на остале врсте писања у новинарству. Литерарно новинарство крајем 18. вијека, карактеристике. Литерарно новинарство 19. века у Америци. Есеј у литерарном новинарству. Фелтони и мемоари као елементи у литерарном новинарству, мера, примена. Елементи дескрипције и елементи фактографије у литерарном новинарству. Лични живот и медијски прилог. Фактор приватности. Значај индивидуалитета, примјена детаља у писању. Феномен лажног трећег лица. Разлике између књижевности и литерарног новинарства. Субјективност новинара-писца. Писање у првом лицу. Непосредност, емоције и чињенице, интеракција и последице на текст.

Предавања, вјежбе, семинарски радови, индивидуалне консултације, самосталан рад студената.

Аса Бригс/Литер Берк, (2006) *Друштвена историја медија*, Београд: Слио.
Неда Тодоровић, (2002) *Интерпретативно-истраживачко новинарство*, Београд: ФПН и Чигоја пгтампа
Де Берг, Х. (2007) *Истраживачко новинарство*, Београд: Слио.
Бригс, А. / Кобли П. (2005) *Увод у студије медија*, Београд: Слио.
Семинарски радови студената након одбране рада.

Облици оцјене рада и критеријуми					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Нема посебне назнаке

Предавач: Доц. др Татјана Т. Дурођић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСКИ И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета УПРАВЉАЊЕ У МЕДИЈИМА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33043	Обавезни	7.	4+2	7
Предавачи: Доц. др Весна Зубер				

Успешност претходних предмета:

Нема.

Циљеви и наставни програми:

Упознавање студената са основним појмовима науке о управљању и могућностима примјене концепције менаџмента на медије уважавајући специфичности њихове организације и дјеловања.

Исходи знања (степен знања):

Студенти ће бити у стању да примјене теоријска знања из менаџмента на управљање у медијским организацијама у цјелини и појединачно по сегментима.

Садржај предмета:

Основе менаџмента, појам, настанак и развој медијског менаџмента, Медијска организација и модели менаџмента у медијима, Концепт менаџмента у медијима; Специфичности медијске организације. Глобални менаџмент и медији, Истраживање медијског тржишта, Процес менаџмента у медијским организацијама и одлучивање у медијима, Професионализација менаџерске функције у медијима сложених заједница -модел БиХ, Менаџмент издаваштва, Редакцијски менаџмент и маркетинг, Менаџмент и маркетинг у новинским агенцијама, Менаџмент и маркетинг савременог радија, Менаџмент и маркетинг савремене телевизије и Интернет провајдинг, Каровски ресурси у медијима, Финансијски менаџмент у медијима, Планирање и стратегија борбе против конкуренције-анализа медијског окружења.

Метод наставе (садржај наставних средстава):

Предавања, вјежбе, консултације, анализа студије случаја.

Литература:

М.Милетић: Менаџмент у медијима, Нови Сад, 2009, Н.Куртић: Менаџмент у медијима, Бањалука, 2007. Б.Ставрић: Менаџмент, Бањалука, 2005. Г. Илић: Основе менаџмента, Бањалука, 2005. Истман Тајлер Сузан и сарадници: Промоција и маркетинг електронских медија, Београд, Клио, 2004. Б.Спахвић: Стратегија савремене пропаганде, Ослобођење, Сарајево, 1985.

Обавезни наставни ресурси и циљеви:

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Екстерни критеријуми предмета:

Нема посебне назнаке

Метод наставе: наставни ресурси и циљеви: Доц. др Весна Зубер

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ПОЛИТИЧКО ЈАВНО МЊЕЊЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33031	Обавезни	7.	3+1	6
Истраживачи	Проф. др Никола Поплашен			

Услови испита и облици предмета

Положен испит из предмета *Комунологија*.

Циљеви и наставни предмет

Анализа формирања, структуре и улоге јавног мњења у савременим друштвима

Исходна знања (специфична)

Студенти ће овладати основним знањима из теорије јавног мњења као и методама и техникама за истраживање јавног мњења и бити у стању да сагледају међузависност јавног мњења и медија.

Степени предмета

Увод у студије јавности, Двије традиције у истраживању јавног мњења, Јавна сфера – нормативно и концептуално утемељење, Оспорени простор јавне сфере – критике концепта, Јавност – политички активан субјект, Улога медија у формирању јавног мњења, Јавно мњење – од ставова до понашања, Снага социјалног притиска: Спирала типине, Политичка комуникација: медији, различитост, стереотипи, Оглашавање политичке јавности, Изборна комуникација, Истраживање јавног мњења, Владавина уз помоћ јавног мњења, Нови комуникациски поредак.

Методичка настава и садржај наставних средстава

Предавања, вјежбе, семинарска обрада теме, консултације

Литература

- J. Хабермас: Јавно мњење, Београд, Култура, 1969.
 Т. Ђорђевић: Политичко јавно мњење, Београд, 1989.
 В. Липман: Јавно мњење, Загреб, Напријед, 1995.С.
 Миливојевић: Јавна сфера, медији и јавност, у Реч, 2001. стр.10-64, 179-207,
 З.Јевтовић: Јавно мњење и политика, Београд,2005.
 В.Ламза Посавец: Јавно мњење, Загреб, Алинеа, 1997.

Облици процјене знања и оцјеновање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне назнаке на предмету

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је доносио/доносила: Проф. др Никола Поплашен

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЉОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33126	Обавезни	7.	4+2	7
Испитивач:	Доц. др Татјана Дуроњић			

Услови за стицање кредитних бодова

Нема.

Циљеви и резултати предмета

Основни циљеви изучавања овог програма предмета усмерени су на представљање студентима историјских појава односа с јавношћу, карактеристика појавних облика ПР-а, примена и последице примена. Студенти ће бити упознати с неким специфичностима деловања ПР-а, попут спиновања и лобирања, те научени да разликују, односно препознају методе и технике деловања неких односа с јавношћу.

Додатна знања (додатна знања)

Познавање значења и врста ПР техника и метода деловања. Оспособљење употребе неких делова из теорија и стратегија ПР у односима са специфичним деловима јавности, медијском и политичком. Обученост да се потребе неке вештине „успешног“ комуницирања, препознавање лидерског профила и оспособљење за превазилажење конфликта.

Својерасни резултати

Преглед најважнијих дефиниција односа с јавношћу. Историјски приказ појаве и развој појаве. Стратегије и теорије односа с јавношћу. ПР и политичка комуникација. Пословни циљеви и технике ПР-а. ПР и однос с медијима (побољшање опште комуникацијске способности, написати саопштење, наступ у јавности- тренинг медијског наступа, израда пројекта за медије...) ПР и теорије комуникације. ПР и извођење ПР капапања. Професионални развој ПР лидера и ПР менаџера. Профил лидера, вештине вођења. Феномен лобирања и спиновања. Способности решавања конфликта, изазова и решавање проблема. Кризно комуницирање и контрола.

Методички материјали и садржаји наставних средстава

Предавања, вјежбе, консултације, самостални студентски рад.

Литература

1. В. Филиповић, М. Костић-Станковић (2008) *Односи с јавношћу*, Београд: Факул. орг. наука
2. Флечер, К. (2003) *Управљање маркетингом и информационе технологије*, Београд: Сјо.

Облици провере знања и оспособљавање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне напике за предмет

Нема посебне напике

Има ли предметне наставнике који ће пратиће мисаоно попутке

Доц. др Татјана Дуроњић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	МЕДИЈСКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33021	Обавезни	7.	3+1	6
Наставник/и	Доц. др Весна Зубер			

Услови извођења предмета					
Нема условљености.					
Циљеви извођења предмета					
Циљ предмета је разматрање и разумијевање правне регулације медија уопште с посебним освтом на БиХ и РС те упоредна анализа система јавног комуницирања у одабраним земљама.					
Историја медијске регулације					
Студенти ће бити стању да сагледају регулацију рада медија, утицај медија на људска права и слободе те да пореде достигнути степен демократизације у медијима и новинарству БиХ и РС са земљама окружења и ЕУ.					
Садржај предмета					
Новинарство, медији и демократске институције, Медији и људска права- Европска Конвенција о људским правима, Медијска политика у БиХ-РС, Наслијеђени закони и регулација медија у постдејтонском периоду, Домаће законодавство, међународна заједница и медији у БиХ, Регулација штампаних медија, Регулација електронских медија, Регулаторна агенција за комуникације у БиХ, Специфичности аутоцензуре новинара и медија у БиХ, Законске одредбе о слободи приступа информацијама, Извори информисања и права новинара, Говор мржње, клевета и увреда, Право на одговор и на исправку, Јавни сервис и комерцијални медији у БиХ, Медијска политика и утицај оглашивача.					
Методска средства наставних активности					
Интерактивна предавања, семинари и дебате.					
Литература					
Прајс, М., Круг, П. (2001.) Повољно окружење за слободне и независне медије, Самиздат, Београд Сагунар, М., Томић, З. (2001.) Правна стандардизација јавног комуницирања, Мостар/ Загреб (10 -107) Удовчић, Р (2005.) Медијска спотицња у времену транзиције, Медија план инстигут, Сарајево (10- 191) Волкић-Авдагић, Ј. (2002.) Савремене комуникације-не/сигурна игра свијета, ФПН Сарајево (1-30) Зубер, В (2005.) Де/моноползација медија у РС, Бесједа, Бањалука (121.-149.)					
Систини процјене знања и вјештина					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Специфична назнака за предмет					
Нема посебне назнаке					
Специфична наставна литература припремно поље: Доц. др Весна Зубер					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета				
ДЕМОКРАЦИЈА И ЉУДСКА ПРАВА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33127	Изборни	7.	2+2	4
Предавач: Проф. др Пејо Ђурашиновић				

Условљености према предметима

Нема условљености

Циљеви и наставни програм

Изучавањем овог предмета стижу се уводна, основна и општа знања о људским правима и слободама кроз основна теоријска схватања, међународне и домаће изворе, дјеловање међународних, регионалних и домаћих организација, нормирање, остваривање, контролу и заштиту права и слобода у нашем уставно-правном систему и њихове међународне и транснационалне димензије.

Испитивна средства (степени знања)

Стицање знања и оспособљавање за њихову практичну примјену у дјелатности за коју се студент оспособљава.

Сврха предмета

Појмовне и теоријске поставке и схватања о људским правима и слободама; историјски, правни и политички извори; међународне и националне организације; каталог, стандарди и класификација; остваривање, надзор и заштита; кривично-правна заштита људских права и слобода.

Методике наставе и наставних активности

Предавање, вежба, практичан рад (30% теорија, 70% остали облици рада)
Самосталне активности, вежбе на терену, групне активности према интересовању – израда самосталног семинарског рада.

Литература

а) обавезна:

Пауновић М., Димитријевић В.: Људска права, уџбеник, Београдски центар за људска права, Београд, 1997.
Пауновић М., Кривокапић В., Крстић И.: Основи међународних људских права, Мегатрејд универзитет, Београд
Вучинић Н.: Основи људских права и слобода, уџбеник ЦИД, Подгорица, 2001.

б) шира:

Бакшић-Муфтић Ј.: Систем људских права, "Магистрат", Сарајево, 2002. Bloch E.: Природно право и људско достојанство, Београд, 1997.
Vurgenthal T.: Међународна људска права у сажетом облику, Сарајево - Будимпешта, 1998.
Van Dijk A., G.J.H Van Hoof са сарадницима: Теорија и пракса Европске конвенције о људским правима, група издавача, треће издање, Сарајево, 2001.

Обавезни облици стицања и оспособљавања

Похађање наставе	5 бод.	Домаћи задатак	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум	20 бод.		

Додатна литература за предмет

Нема посебне назнаке

Имени према списку наставних средстава и предмета према политичкој науци, Проф. др Пејо Ђурашиновић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ОСНОВЕ ЕУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33128	Изборни	7.	2+2	4
Преподавач	Доц. др Радомир Нешковић			

Условљености предмета					
Нема условљености					
Циљеви предмета					
Основни циљ предмета је стицање општих знања о ЕУ, историјату њеног настанка, постојећим институцијама, те општем концепту идеје ЕУ – вриједностима и принципима на којима се ЕУ конституише и развија.					
Исторички развој институција ЕУ					
Очекује се да ће студенти стећи знања неопходна за разумијевање ширих основа процеса европски интеграција у којима БиХ и РС учествују.					
Сadržaj предмета					
Идеја Европе без граница; традиција Европе без граница – антички и модерни коријени; основе вриједности ЕУ; институције ЕУ; модели односа земаља чланица; спољна политика ЕУ; политике проширења; Европске интеграције – проблеми и застоји; политике регионалног развоја ЕУ; унутрашње тржиште ЕУ; економски односи са нечланицама; културна политика ЕУ; безбједносна политика ЕУ; социјална политика ЕУ разлике између чланица; ЕУ и друге наднационалне заједнице; будућност ЕУ;					
Метод наставе и саопштавање градива					
Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија					
Литература					
Д. Лопандић (ед), Оснивачки уговори ЕУ, Београд 2004; В. Кнежевић-Предић, Оглед о суверености: сувереност и европска унија, Институт за политичке студије, Београд 2001.					
Облици испитивања и оцјена					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Додатни облици испитивања предмета					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који одговарају предмету: Доц. др Радомир Нешковић					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ПОВИШАСТРО

Назив предмета: ИЗБОРИ И ИЗБОРНИ СИСТЕМИ				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33044	Обавезни	8	4+2	7
Истраживач: Проф. др Ненад Кецамановић				

Условљености другим предметима					
Нема условљености					
Полазници овог курса кроз различите теоријске приступе изборима и моделима представничке демократије проучаваће све елементе изборног система и политичке последице које он производи у осталим подсистемима - партијском и парламентарном посебно. Анализираће се бирачко право; положај, улога, партиципација изборних субјеката - бирача и партија; поступци гласања, кандидовања, формуле транспонована гласова у мандате; положај, функције и улога изборне администрације; позиција медија у изборном процесу и заштита изборног права. Управљање изборним процесом анализираће се компарацијом парадигми потврђених у истраживањима западних демократија и посткомунистичких држава. Посебна пажња посветиће се облицима изборне манипулације и стандардизацији изборног поступка.					
<ul style="list-style-type: none"> - анализа, синтеза и предвиђање функционисања елемената и модела изборног система - овладавање методама, поступцима и процесима истраживања избора, - темељно познавање политичких консеквенци које продукују изборни системи, - рјешавање конкретних проблема у функционисању изборних система на основу примјене научних метода, - повезивање основних знања о изборним системима са партијским и парламентарним системом, - развој вјештина и примјена знања у организовању и контроли изборног процеса. 					
<p>Изборни систем - појам, улога и функције; Модели представничке демократије и изборни системи; Управљање изборним процесом; Класификације и елементи изборног система; Већински изборни системи; Пропорционални изборни системи; Мјесовити изборни системи; Изборни системи посткомунистичких држава; Генеа изборног система БиХ; Принципи и стандарди међународних организација о изборима; Облици манипулација у изборном одлучивању; Заштита бирачког права; Реформе изборног система</p>					
Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија					
<p>Васовић, В., Гоати, В., (1993), Избори и изборни системи, Радничка штампара, Београд Јовановић, М. (1997), Изборни системи - избори у Србији 1990-1996, Службени гласник, Београд Јовановић, М. (2004), Изборни системи посткомунистичких држава, ФПН, Београд Касаповић, М. (2003), Изборни лексикон, Политичка култура, Загреб Сартори, Ђ., (2003) Упоредни уставни инжењеринг, Филип Вишњић, Београд Јовановић, М. (2006), Обликовање изборне демократије, Инс, Београд</p>					
Облици провере знања и остваривање					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Нема посебне назнаке					

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ПОВИШАНОСТ

Назив предмета: ПОЛИТИЧКО КОМУНИЦИРАЊЕ				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33045	Обавезни	8	4+2	7
Предавачица:		Проф. др Зоран Славујевић		

Нема условаљености

Предмет се бави политичким комуницирањем као инфраструктуром и чиниоцем политичког процеса, његовим развојем, врстама и функцијама, субјектима и њиховим карактеристикама, стратегијама, средствима политичког комуницирања, као и политичком пропагандом.

Програмом из предмета Политичко комуницирање предвиђено је стицање теоријских и основних практичних знања која омогућују укључивање у низ активности у процесима политичког комуницирања, као и професионално обављање различитих послова у оквиру политичког комуницирања у медијима, посебним службама које се баве политичким комуницирањем у саставу државних органа и политичких странака, као и у специјализованим агенцијама.

Појмовна одређења и развој политичког комуницирања као дјелатности и као научне дисциплине; Врсте политичког комуницирања; Субјекти политичког комуницирања; Функције политичког комуницирања; Улога масовних медија у политичком комуницирању и карактеристике појединих медија; Политичко комуницирање и структура друштвене и политичке моћи; Персуазивна функција политичког комуницирања: политичка пропаганда; Општа стратегија политичко-пропагандног деловања; Основни методички постулати политичке пропаганде; Логика политичке пропаганде - различите врсте аргументације у политичкој пропаганди; Опште технике политичке пропаганде; Врсте политичке пропаганде.

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Славујевић, З. (2008): Политичко комуницирање, политичка пропаганда, политички маркетинг, ФПН, Београд.
 Баћевић, ЈБ. (2004): In media res, Институт друштвених наука, Београд.
 Ђорђевић, Т. (1988): Комуникација и власт, НИРО Младост, Београд.
 McNaig, Brian (2003): Увод у политичку комуникацију, Факултет политичких знаности, Загреб.
 Томић, З. (2000): Основе политичке комуникације, Свеучилиште у Мостару, Мостар.

Обим и обавезност знања и вјештина					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је саставио програм: Проф. др Зоран Славујевић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ПОВИНАРОСТВО

Назив предмета				
ПОЛИТИЧКИ КОНФЛИКТИ				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33046	Обавезни	8	3+1	6
Предавач: Проф. др Никола Поплашен				

Условљености другим предметима

Нема условљености

Циљеви предмета (Полуметри)

Курс ће упознати студенте са основама политичких конфликта, при чему ће се освјетлити настанак, претпоставке као и границе овог поља истраживања. Поред теоријског утемељења курс ће се бавити и практичним учинцима на основу чега ће постати могућа реална процјена домаћа рјешавања конфликта. Сагласно томе, први дио курса ће изложити главне теоријске приступе рјешавању конфликта, тј. њихова полазишта, усмјерења и унутрашњу кохерентност. Поред тога, испитиваће се пракса рјешавања конфликта различитих нивоа и дужине трајања с обзиром на уважавање културних специфичности, узајамне зависности структуре и актера, као и потребе промјене/корекције постојећег свјетског система. Преиспитивање ће користити конкретне примјере рјешавања сукоба. Посебна пажња ће се посветити улози социјалних покрета у рјешавању текућих конфликта. Циљ курса је да укаже на важност међусобног прожимања теорије и праксе рјешавања конфликта.

Исходи знања (Стегени знања)

Студенти ће увидјети сву теоријску и практичну сложеност рјешавања конфликта, као и недвосмислену потребу да се та област даље развија и преобликује с обзиром на поруке које истрајност сукоба носи. Студенти ће посебно постати свјесни колико културне разлике морају да се уваже у рјешавању политичких сукоба. Тежина и изазов рјешавања конфликта ће створити потребу код студената да уложе посебан напор у властитом обучавању за овај сложен тип ангажмана.

Садржај предмета

Теорије рјешавања политичких конфликта; Људске потребе и рјешавање конфликта; Моћ и рјешавање конфликта; Рационални избор и рјешавање конфликта; Трансформација конфликта; Рјешавање конфликта у мултикултурним срединама ; Од рјешавања конфликта ка помирењу; Рјешавање сукоба између држава; Рјешавање унутрашњих конфликта; Рјешавање регионалних сукоба; Допринос мировних покрета рјешавању конфликта; Допринос еколошких и женских покрета рјешавању сукоба; Ограничења рјешавања конфликта.

Метод наставе (Метод обучавања/предавања)

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

Литература

Галунг, Ј. (2009) Мирним средствима до мира : мир и сукоб, развој и цивилизација, Службени гласник, Београд
Калдор, М. (2005): Стари и нови ратови, Службени гласник, Београд
Наградић, С. (2003): Голу и маслина. Књига о миру, ЗУНС, Источно Сарајево

Облици процјене знања и оцјенавање

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебна назнака за преглед

Нема посебне назнаке

Дисциплина је настављена код је прилагоденог предмета. Проф. др Никола Поплашен

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **ЈОВИНАРСТВО**

Назив предмета	ЈОВИНАРСКА ЕТИКА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33047	Обавезни	8	2+2	4
Предавачи/проф.	Проф. др Остоја Ђукић			

Услови остваривости предмета/предметима					
Нема.					
Циљеви/исходивања предмета					
Свадавање основних појмова етике и новинарске етике.					
Циљеви/исходивања предмета					
Студенти ће бити упознати са основама етике и етике комуникације као и могућим облицима расуђивања у практичним случајевима извјештавања у медијима.					
Садржај предмета					
Основе етике и морала, Етика комуникације, Етика, друштво и етички системи, Морално расуђивање и одлучивање, Истина и поштење у медијским комуникацијама, Новинари и дихотомија истина-неистина, Етика новинарства и приватност, Таблоидни јурнализам и афере, Етика, друштвена одговорност и економски пригисци, Објективност, субјективна перспектива и предрасуде, Стереотипи, етика и новинарство, Медији, етика, дјеча и мањинске групе, Заштита извора информисања, Етички кодекси.					
Метод наставе/савазнастава/преживљавања					
Предавања, вјежбе, студије случаја.					
Литература					
Л.А. Деј: Етика у медијима, Београд, 2008. М.Миљковић: Пословна етика и комуницирање, Београд, 2007. Д. Корни, Етика информисања, Клио, Београд 1999. С. Маловић, Ш. Рихарди, Г. Вилковић: Етика новинарства, Загреб, 1996.					
Освојени критерији остваривања/остваривања					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебне назнаке/напомене					
Нема посебне назнаке					
Име/презиме/наставничко/који је приложио податке: Проф. др Остоја Ђукић					

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Основне академске студије

Студијски програм: **ПОВИНАРСТВА И КОМУНИКОЛОГИЈЕ**

Назив предмета	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМИ БИХ И РС			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33048	Изборни	8	2+2	5
Преподавач	Доц. др Радомир Нешковић			

Условљености другог предмета

Нема условљености

Циљеви изучавања предмета

Упознавање студената са основама политичког система с посебним освртом на политички систем Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Методички наставни средства

Очекује се да студенти овладају темељним познавањем институција и уставно-политичког уређења БиХ и РС, те да су у стању критички сагледавати проблеме у функционисању политичког система, те могућа рјешења.

Сadržaj предмета

Опште одредбе; Специфичности политичког система РС и БиХ; Дејтонски мировни споразум; Устав БиХ; Територијално политичка организација РС и БиХ; Људска права у политичком и уставном систему БиХ и РС; Институти заштите мањина и конститутивних народа; већински и консоцијални модел демократије; Положај националних мањина у политичком систему РС и БиХ; Специфичности односа државе и ентитета, организација законодавне, извршне и судске власти; Изборни систем БиХ; Република Српска и БиХ- спољња политика и међународни односи;

Методички наставни средства

Предавања, вјежбе, семинарски радови, дискусија

П.Јовановић/Н.Димитријевић: Савремени политички системи, Правни факултет у Новом Саду, 1991

М.Касаповић: БиХ-подијељено друштво и нестабилна држава,

Кузмановић, Р.: Уставно право, Бања Лука, 1999

Н.Кецмановић; Немогућа држава, Бања Лука, Глас Српске, 2008

Образложење оцена и појединачне оцјене

Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		

Посебне наставне напомене

Нема посебне назнаке

Име и презиме наставника који је одговорио подацима: Доц. др Радомир Нешковић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: **НОВИНАРСТВО**

Назив предмета				
УРЕЂИВАЧКЕ ПОЛИТИКЕ У МЕДИЈИМА				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
I-33037	Изборни	8.	3+1	6
Преподавач: Проф. др Емил Влајки				

Услови за стицање кредитних бодова

Нема условљености

Услови за стицање кредитних бодова

Разноврсност масовних медија и њихових циљева узрокује у информативном дјеловању и разноврсност редакцијских политика:

1. Код дневних и „спорозовних“ емисија;
2. Код дневних, тједних и мјесечних мас медија;
3. Код таблоидне и не-таблоидне штампе;
4. Код медија у ауторитарним и демократским политичким системима;
5. Код медија који имају различите циљне групе;

Услови за стицање кредитних бодова

Послије завршеног курса, студенти ће моћи користити усвојена знања о настанку и развоју медијске политике као науке и као практичне дјелатности у разумијевању радних и животних услова људи запослених у информативним дјелатностима и да повезују историјски развој медијско-политичке мисли и праксе са савременим токовима и чињоцима који их одређују. Исход учења бит ће и разумијевање медијске презентације генезе, веза и односа међу друштвеним појавама, усвајање појмовног и категоријалног апарата редакцијске политике и њених веза са другим друштвеним и хуманистичким наукама што представља основну предпоставку професионалног обликовања комуникологије и новинара.

Услови за стицање кредитних бодова

Садржај предмета *Уређивачке политике у медијима* чине теоријске и методолошке основе такве политике као научне, наставне и практичне дисциплине. Основни појмови овог предмета вуку коријене из низа политолошких и психолошких дисциплина везаних за односе снага, индивидуалну и колективну перцепцију тих односа пренесених на подручје журнализма. Историјски развој од настанка гутенбергове галаксије до развоја аудиовизуелних медијских средстава па до интернетског комуницирања у постмодерном добу, представља битан дио садржаја овог предмета. Заједничка, суптиска обимност, од настанка модерне цивилизације, до постмодерног доба, представља битан део садржаја овог предмета. Заједничка, суптиска обележја редакцијских политика и фактори који утичу на њу, али и њених различитости омогућавају објашњења о повезаности, међусобној условљености и променама које обликују уређивачку политику као науку и као праксу.

Услови за стицање кредитних бодова

Настава ће се изводити у виду излагања, графоскопских и пауер-поинт презентација, дискусија, излагања студената, групне расправе, писања семинарских радова и консултације са професором и асистентом.

Услови за стицање кредитних бодова

Е. Влајки: Новинска, радио и ТВ продукција”, ФПН, Сарајево, „
Телевизија у Европи: регулатива, политика и независност, Истраживачки извештај, OS/IEU Monitoring and Advocacy Program, Медија Центар, 2005.;

Услови за стицање кредитних бодова

Похађање наставе	5 бод.	Први колоквиј	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Други колоквиј	20 бод.		

Услови за стицање кредитних бодова

Нема посебне назнаке

Преподавач: Проф. др Емил Влајки

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Основне академске студије

Студијски програм: ЖУРНАЛИСТИКА

Назив предмета	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК 4			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
П-44044	О	4	2+1	4
Наставник	Доц. др Данијела Мајсторовић			

Условљеност другим предметима					
Положен испит из Енглеског језика 3					
Циљеви изучавања предмета					
Даља разрада стеченог знања у оквиру предмета Енглески језик 1, Енглески језик 2 и Енглески језик 3 и употреба сложенијих језичких конструкција.					
Исходи учења (стечена знања)					
Студенти ће бити у стању да користе сложеније језичке конструкције у писању и говору енглеског језика.					
Садржај предмета					
Tenses: Present, past future; Questions: Where were you born?. What do you do?; Question words. Present Tenses: Present Simple, Present Continuous, Past Tenses: Past Simple, Past Continuous, Quantity: much and many, some and any: something, anyone, nobody, everywhere. Quantity: a few, a little, a lot; Articles, Verb patterns 1: want/hope to do, enjoy/like doing, looking forward to, „d like to do. Future intentions: going to and will. What's it like?: Comparative and Superlative adjectives, Present Perfect and Past Simple: for and since; Tense revision: Past Participles. Adverbs. Word pairs, Time and conditional clauses, Verb patterns 2: manage to do, used to do, go walking; Infinitives: Purpose Passives; Verbs and participles; Verbs and nouns that go together: tell a story, keep a promise, etc., Second conditional; Phrasal verbs: go away, take off, etc., Present Perfect Continuous: Present Perfect Simple versus Continuous, Past Perfect; Reported statements					
Методе наставе и савладавања градива					
Писмене и усмене вјежбе, консултације.					
Литература					
Liz and John Soars, The New Headway. Pre-Intermediate Course, Oxford University Press, 2000., рјечници и граматике енглеског језика					
Облици провере знања и оцјењивање					
Похађање наставе	5 бод.	Колоквијум 1	20 бод.	Завршни испит	50 бод.
Активност на настави	5 бод.	Колоквијум 2	20 бод.		
Посебне назнаке за предмет					
Нема посебне назнаке					
Име и презиме наставника који је припремио податке: Емир Мухчић					